

KULTINO *

bud'te objeviteli

Rozumí děti penězům?

Způsobí AI revoluci v tvorbě?

Pohodově na produktivitu

Radost v USA

Hororové šílenství Beetlejuice

Amy's World: Život na sítích

2024/3 * 267 * VZDĚLÁNÍ, KNIHY & SPORT *
září
listopad

DRŽITELKA CENY AKADEMIE®
K A T E W I N S L E T

LEE

FOTOGRAFKA V PRVNÍ LINII
PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ

MS PARTICIPATIONS, ROCKET SCIENCE, HMP PRODUCTIONS and SKY PRESENT AN ASSOCIATION WITH PASACA ENTERTAINMENT A BRODHANA ENTERTAINMENT and JOSEBE FILMS PRODUCTION IN ASSOCIATION WITH 55 FILMS and VOXIE STUDIOS
KATE WINSLET "LEE" JOSH O'CONNOR ANDREW SCROOGHE ANDY SAMBERG with ALEXANDER SKARSGAARD and MASON COLELANDER *** LUCY BEVAN and OLIVIA GRANT *** HILLARY SWANK *** ALEXANDRE DESPLAT *** MICHAEL O'CONNOR *** ANKEL E.S. NIELSEN *** GRAMMY JACKSON *** PAVEL EDELMAN ***
CLARE SANDWICH EMILIO CIVIERI CHRISTEN SCHUMACHER CLARE TAYLOR JULIA STUART LAURA GRANGE JEM DOBBS LU HANNAH JOHN COLLEE JASON DUAN CHRISTINE ZHANG JOHN HANTZ BILLY MULLIGAN *** KATE SOLOMON *** KATE WINSLET *** TROY LUM ANDREW TAYSON MARIE SAVAGE LAUREN HANTZ
*** "THE LIVES OF LEE MALLER" *** ANTHONY PENROSE *** THOMAS & HOUSTON *** LEM DOBBS *** LAUREN HUME & JOHN COLLEE *** ELIZ HANNAH *** LAUREN HUME & JOHN COLLEE *** ELLEN KUBAS
ROCKET SCIENCE SKY

POUZE V KINECH OD 10. 10.

Doporučujeme

6 VZDĚLÁNÍ

Chcete krásné snímky?
Nejdůležitější je praxe.

Fotograf David Mitáš zvaný Mitty si myslí, že technické základy se naučí každý začátečník.

14 LITERATURA

Nudí vás čtení?
Zkuste audioknihy
nebo čtenářský klub

Povinná četba představuje skvělý způsob, jak studentům přiblížit stěžejní literární díla, která ovlivní svět.

16 DIVADLO

Divadlo Radost vyrazilo
do USA

Na měsíční turné po USA se letos v létě vypravilo brněnské Divadlo Radost.

24 HISTORIE

První dáma Moravy našla
smysl života v pomoci
chudým dětem

Na zámku v Kuníně založila hraběnka podle vzoru německých vzdělávacích ústavů výchovný a vzdělávací ústav nazývaný filantropinum.

28 SPORT

Zlatý Jakub Flek

Po předloňském bronzu si hokejista pověsil na krk zlatou medaili.

Milí čtenáři,

kromě kultury se ve svém volném čase aktivně věnuji sportu. Jezdím na kole a letos jsem se již podruhé zúčastnil závodu **1000 Miles Adventure**. Své osobní dojmy z této náročné výzvy budu sdílet **30. září v Café Práh**, kam jste srdečně zváni. Pozvánku na akci najdete na straně 31.

Od roku 1985 jsem se intenzivně věnoval hokeji, ale v současnosti mě více naplňuje hokejbal. Působím v týmu **Eagles Brno**, kde si čas od času ještě zahraji v brněnské amatérské lize, ale čím dál více mě přitahuje role trenéra. O prázdninách jsem získal trenérskou licenci C, která mi přinesla mnoho zajímavých zkušeností, zejména jedno důležité uvědomění: **rozdíl mezi schopnostmi a dovednostmi**. Schopnosti jsou vrozené předpoklady k určité činnosti, zatímco dovednosti jsou výsledkem učení a praxe, které nám umožňují tuto činnost vykonávat správně, rychle a efektivně.

Přemýšlel jsem, nakolik si lidé tento rozdíl uvědomují. Často mám pocit, že asi moc ne, když vidím, jak mnoho z nich vykonává práci, která je nebaví, nenaplňuje a stala se jim pouze prostředkem k obživě. **Pablo Picasso** jednou řekl: **„Smyslem života je nalézt to, čím jsme byli obdařeni, a úkolem našeho života je to uplatnit.“** Tato slova krásně vystihují, že zásadní pro náš spokojený život je rozpoznat své talenty – vrozené schopnosti – a najít způsob, jak je rozvíjet a uplatnit především v práci.

Bohužel to často bývá jinak. Mnoho z nás si vybírá práci na základě dovedností, které jsme se naučili, a pak ji sice zvládáme s přehledem, ale otázkou zůstává, zda nás naplňuje a činí šťastnými. Odpovídá naše práce nebo jakákoli jiná činnost našim skutečným talentům?

Pokud bychom dokázali své talenty rozpoznat a uplatnit je v pravé činnosti, přineslo by to nejen štěstí nám samotným, ale prospěch by z toho měla i celá společnost. Jako příklad nám může posloužit brněnská influencerka a youtuberka **Amélie Hrabáková**, se kterou přinášíme rozhovor na straně 4. Amélie objevila svůj talent ve vytváření a střihu videí, jimiž dnes oslovuje stovky tisíc lidí na internetu. **„Nikdy jsem se nerozhodla, že z toho udělám svou práci. Prostě dělám to, co mě baví, a stále to vnímám jako koníček,“** svěřila se nám Amélie.

Kdyby kolem nás bylo více takových lidí, jako je Amélie, svět by vypadal úplně jinak, nemyslíte? A co vy? Děláte práci svých snů? Budu rád, když mi napíšete své názory na redakce@kultino.cz.

Přeji vám hezký podzim

*Radek Dawid Holík

KULTINO* – inovativní tištěný magazín o zajímavých společenských a kulturních tématech | ročník 26 | číslo 2024/3 | pořadové číslo 267 | registrováno u Ministerstva kultury pod číslem mk čr e 12093 | ISSN 3029-5637 | šéfredaktor: Ing. Radek Holík | editor magazínu: Michael Šoták | editor webu: Markéta Forró | design a sazba: Nikola Polzerová | asistentka: Vladimíra Nakielná | vydavatel: KULT MEDIA, s. r. o. | korespondenční adresa: Dřevařská 868/28, 602 00 Brno, tel.: 777 221 938, e-mail: redakce@kultino.cz | distribuce: KULT MEDIA a 5 P agency | produkce: KULT MEDIA | © Všechna práva vyhrazena. Vydavatel nenese odpovědnost za ztráty vzniklé chybným uveřejněním dat. Reprodukce této publikace nebo její části, včetně opisování a pořizování fotokopí, není povolena bez předchozího souhlasu.

Inzertní oddělení KULT MEDIA | tel.: 777 221 938, 777 221 926 | e-mail: marketing@kultino.cz

* OBSAH

KULTINO* 2024/3

Denišovy sady (Archiv Amy's World)

Knihou jsem si splnila sen, říká brněnská influencerka Amélie Hrabáková

Ještě za sebou nemá maturitu, ale denně promlouvá ke stovkám tisíc lidí na internetu, a před několika měsíci vydala i vlastní knihu. Brněnská influencerka Amélie Hrabáková prostřednictvím svých fotografií a videí ukazuje veřejnosti rozmanité okamžiky ze svého života. Za nablýskanými fotkami a nespočtem reels se skrývá teprve devatenáctiletá studentka, která kromě na první pohled okouzlujícího života na sociálních sítích řeší třeba i školní praxe a připravuje se na zkoušku dospělosti. Jaké byly její začátky v online světě, kterému studijnímu oboru by se chtěla dál věnovat a jak se jí psala kniha se dozvíte v následujícím rozhovoru.

Kariéru na sociálních sítích jste zahájila už ve dvanácti letech. Co vás k tomu inspirovalo a proč jste se následně rozhodla, že se ze sociálních sítí stane vaše práce?

Už od malička jsem měla blízko ke kameře a vystupování. Se sestrou jsme už jako malé natáčely různá domácí videa na naši první malou kameru. Scénář jsme si vytvořily samy. Vše muselo klapnout na první pokus, protože něco jako střih jsme vůbec neznaly, a většinou se jednalo o nějakou vymyšlenou pohádku. V tak nízkém věku jsme ještě neměly ponětí o žádných sociálních sítích a vůbec nás nenapadlo videa někde zveřejňovat.

„Spousta z nich má ale svoje metody, kterými učí posledních dvacet let, a odmítají je měnit. Nechtějí se dále vzdělávat a učí pořád stejně.“

Postupem času se sestra rozhodla, že si chce vytvořit YouTube kanál a natáčet tam pro více lidí. Vydrželo jí to jen chvíli a získala asi stovku odběratelů. Já chtěla také natáčet, ale musela jsem si ještě dva roky počkat, protože mě rodiče nechtěli v tak útlém věku vystavovat sociálním sítím. Vídeje jsem tedy natáčela pouze pro sebe. Až po dvou letech jsem konečně mohla vydat své první

video a natáčení a střihání se stalo mým největším koníčkem.

K tomu, že se z toho nakonec stane má práce, jsem se vlastně nikdy nerozhodla. Stále dělám jen to, co mě baví, vnímám to jako koníček. Vydělávat mi sociální sítě začaly až po několika letech a nikdy jsem tvorbu videí nebrala jako nezbytnou věc. Sledující by to už dávno prokoukli.

Jaké příspěvky a formáty vytváříte nejraději a které jsou pro vás naopak nejnáročnější?

Nejvíce mě baví točit vlogy. Ať už cestovní nebo jen natáčení mých běžných dnů. Víím, že i moje sledující tento obsah baví nejvíce, ale zároveň je to nejsložitější na přípravu. Člověk musí mít kameru vždy u sebe, zachycovat ty nejzajímavější momenty, soustředit se na to, aby záběry nebyly rozmazané. Značnou část

času vždy spolkne střih – dvacetiminutové video střihám většinou tak 8-10 hodin.

Na sítích máte obrovské množství sledujících. Jak na váš úspěch v online prostředí a s ním se pojící aktivity nahlížíte vaši vyučující?

Vídeje točím i ve škole, na školních výletech nebo školních akcích. Několikrát jsem nato-

čila i záběry se svými učiteli, ale zveřejňuji je jen s jejich souhlasem. Všichni učitelé o mých sociálních sítích vědí, protože je většinou sledují jejich děti. Mí vyučující jsou obecně podporující, někteří mě přišli podpořit i na křest mé knížky Život na sítích. Za to jim patří můj velký dík.

Před sebou máte maturitu. Co si myslíte o akademickém vzdělávání v současné době? Plánujete nastoupit na vysokou školu?

Vzdělání považuji za velmi důležité. Jsem hodně ambiciózní a vždy mi na známkách i na škole záleželo. Na vysokou školu bych jít chtěla, ale ještě nemám vybraný konkrétní obor. Ráda bych zůstala v rodném Brně, ale na zdejších vysokých školách jsem nenašla obor, který by se zaměřoval přesně na to, co chci v životě dělat. Tak uvidíme, jak to bude do budoucna.

Který studijní obor je vám tedy nejbližší?

Chtěla bych se i nadále věnovat sociálním sítím, tvoření kampaní a reklam pro firmy. Mám kreativní nápady a baví mě vše vymýšlet a natáčet. Nejzajímavější odvětví je pro mě marketing, management, budování značky a prezentace na sociálních sítích. Díky sociálním sítím jsem se naučila být organizovaná a zodpovědná. Baví mě to už více než sedm let a ráda bych se posouvala dál.

Jako studentka pedagogického lycea za sebou máte pedagogické praxe. Jaké byly a co si myslíte o českém vzdělávacím systému? Je něco, co byste po svých zkušenostech změnila, anebo byste si naopak přála, abyste podobné výukové metody měla i vy na základní škole?

Měla jsem dvoutýdenní praxi na prvním stupni základní školy. Postupně jsem chodila do všech tříd, abych se podívala, jak se s dětmi v určitém věku pracuje. Práce s dětmi je skvělá, ale velmi náročná. Ve škole, kde jsem byla na praxích, učili skvělí učitelé se spoustou nápadů a zkušeností. V hodinách pracovali s interaktivní tabulí nebo tablety a ukazovali žákům, jak se dá internet využít ke vzdělání. Hodně využívali prvky hry, takže děti učivo bavilo a dávaly větší pozor, díky tomu jim vědomosti mnohem lépe utkvěly. Myslím si, že nové technologie nám přinášejí tolik možností, že bychom se s nimi měli umět naučit pracovat a využívat je. Při svém studiu si uvědomuju, kolik se v českém školství používá zastaralých metod. Místo šprtání se spousty zbytečných historických událostí, učení se desítek dat z paměti nebo vyjmenovávání všech českých prezidentů bychom se mohli spíše naučit pracovat s umělou inteligencí, umět si na internetu vyhledat to, co potřebujeme a vědět, jak využívat všechny tyto nové možnosti. Člověk by samozřejmě měl mít všeobecný přehled a znát důležité historické události. Navíc chápu, že např. umělá inteligence je tady zatím krátce a i učitelé se ještě učí, jak s ní pracovat. Spousta z nich má ale svoje metody, kterými učí posledních dvacet let, a odmítají je měnit. Nechtějí se dále vzdělávat a učit pořád stejně.

Myslím, že je důležité, aby ten proces byl oboustranný. Aby se v životě vzdělávali nejen žáci a studenti, ale také učitelé, protože svět se mění velmi rychle a normy a metody, které platily dříve, nemusí platit dnes.

V červnu jste vydala svou první knihu *Amy's World: Život na sociálních sítích*. Proces psaní jste připodobnila k psaní deníku. Pomohlo vám to lépe zpracovat některé zážitky v knize uvedené?

Napsat knížku byl můj sen a velmi mi v tom pomohly deníkové zápisy, které si vytrvale

vedu už od útlého věku, protože psaní mě vždy bavilo. Jsem velmi ráda, že jsem si vše psala, protože postupem času člověk na spoustu věcí zapomene a díky deníčku si je připomínám. Psala jsem si tam jak příjemné zážitky, tak samozřejmě i dost ošklivých situací, do kterých jsem se dostala, většinou to bylo kvůli svému působení na internetu. Prošla jsem si šikanou a spoustou dalších nepříjemností. Deník byl vždy můj bezpečný prostor, ve kterém jsem se mohla svěřit stránkám a věděla jsem, že nikdo jiný se to nedozví.

Dozvěděla jste se při psaní knihy o sobě něco nového?

Jen jsem si utvrdila názor, že pokud člověk něco chce, tak to dokáže. Nikdy by mě nenapadlo, že bych napsala svou vlastní knížku, že by se mi tento sen mohl někdy splnit. I přes spoustu hejtů, které jsem kvůli působení na internetu dostávala, jsem pokračovala dál. Nenechala jsem se odradit, i když mi hodně lidí říkalo, že to nikdy nikam nedotáhnu a měla bych se na to vykašlat. Prostřednictvím knihy bych chtěla všem vzkázat – neposlouchejte ostatní, kteří vás odrazují od vaší vysněné cesty, a nepřestávejte dělat, co vás baví. I když je cesta na začátku trnitá, nakonec dosáhnete toho, za čím jste celou dobu šli. Jen musíte věřit, že to, co děláte, má smysl.

Je pro vás komplikované sladit školní docházku a všechny související povinnosti s prací influencerky?

Musím říct, že je to občas velmi složité. Občas vytvářím a sdílím každý den. Každý týden vydávám video na YouTube, jehož příprava mi zabírá nespočet hodin. Práce influencerky ale není jen natáčení a střihání, zahrnuje i dennodenní administrativu, které rozhodně není málo. Zároveň mi záleží na prospě-

chu ve škole, takže se vždy snažím věnovat se obojímu. Většinou přijdu večer ze školy, sednu k e-mailům a organizování, poté sedám k učení. Je to hodně náročné, ale snažím se vše zvládat.

Jak pečujete o svou duševní pohodu? Jaké metody vám pomáhají odpoutat se na chvíli od online života a žít přítomným okamžikem?

Velkou část volného času trávím s kamarády a hlavně s rodinou, která mě ve všem podporuje. Vždy si na sebe vyhradíme aspoň chvíli. Uděláme si pohodu, dáme si něco dobrého k jídlu, vyrazíme někam ven a odložíme mobily. Je to velké odreagování a fajn strávený čas s rodinou.

* Lucie Kratochvilová

Amélie Hrabáková je brněnská influencerka a youtuberka, která už od svých dvanácti let sdílí své každodenní zážitky na sociálních sítích pod přezdívkou Amy's World. Za tu dobu se jí podařilo získat přes 125 tisíc sledujících na Instagramu, téměř 72 tisíc odběratelů videí na vlastním kanále Amy's World a více než 400 tisíc sledujících na TikToku. V červnu Amélie vydala svou první knihu s názvem *Amy's World: Život na sociálních sítích*, v níž čtenářům přibližuje své zkušenosti s online médií, spoluprací a s dalšími, na první pohled skrytými, stránkami práce influencerka.

B | R | N | O |

Kam kráčíš, Brno?

29. 9. – 15. 11. 2024

Zjistěte, co nového se v Brně chystá.
panelové diskuse | tematické procházky | výstava

Registrace zdarma na gotobrna.cz. brno2050.cz

#brno2050

FESTIVAL
POPULARIZACE VĚDY

POP SCIENCE

15.–17. 11. 2024

VIDA! SCIENCE CENTRUM

DNY PLNÉ ZÁBAVNÝCH POKUSŮ
PERFORMEŘI Z ČESKA I ZAHRANIČÍ

www.vida.cz

Co dětem pomáhá rozumět penězům? Často je to kapesné

Přes 700 korun měsíčně dostávají v průměru české děti a dospívající jako kapesné od svých rodičů, ukázal průzkum Partners Banky. Kapesné dětem dává 8 z 10 rodičů. Dospělí, kteří pokračují ve studiích, od rodičů průměrně dostávají bezmála 2 800 korun. Třetina rodičů kapesné dětem podmiňuje, například prospěchem nebo domácími pracemi.

Stejně jako je důležité umět číst, psát, počítat a ovládat cizí jazyky, je důležité znát hodnotu peněz a umět s nimi správně hospodařit. Zatímco úroveň znalostí mladých lidí se stále zlepšuje, paradoxně největší neochotu se vzdělávat a zlepšovat v oblasti finanční gramotnosti projevují často lidé středního věku.

Jarní průzkum Partners Banky realizovaný agenturou Ipsos ve všech krajích České republiky přesto ukázal, že většina rodičů se snaží zdravé finanční návyky u svých dětí vyvíjet – ať už tím, že s dětmi nad otázkou

peněz diskutují, či přímo prakticky pomoci hospodaření s jejich vlastními penězi, tedy s kapesným.

Co se v mládí naučíš

Zásadní vliv v prvopočátcích budování finanční gramotnosti u dětí mají jejich rodiče. Děti jsou totiž zvyklé pozorovat a následně přebírat návyky a vzorce ze svého okolí. Z průzkumu vyplývá, že více než polovina dotazovaných rodičů s dětmi ve věku od 6 do 17 let diskutuje o hodnotě peněz, 43 % za učební pomůcku pro vybudování

finanční gramotnosti považuje kapesné a celkem 13 % rodičů zapojuje své děti do plánování rodinného rozpočtu.

„Je nesmírně důležité už malým dětem vysvětlovat, jak peníze skutečně fungují, aby už od útlého věku věděly, že se zázračně neobjevují v bankomatu, odkud je můžeme vesele donést do hračkárství. Dětem je potřeba ukázat, že za penězi stojí práce, úsilí, ale i odpovědné hospodaření. Pokud si dítě osvojí základy finanční gramotnosti už v útlém věku, má mnohem větší šanci, že bude v budoucnu

- Proškolen bylo **39 tisíc posluchačů**
- Lekce školí **240 profesionálních lektorů**
- Doposud se projekt PFG zastavil v **115 městech** po celé ČR

svým financím dobře rozumět a dokáže předcházet nejruznějším finančním problémům,” popisuje obchodní ředitelka Partners Banky Lada Kičmerová.

Podstatnou roli v tomto ohledu hrají i školy. Právě učitelé často vyhledávají odbornou pomoc a rezervují pro své studenty lekce Partners finanční gramotnosti – těch už bylo v roce 2024 odškolen 350 a vyslechlo je skoro 8,5 tisíce posluchačů.

Kapesné aneb nejlépe se učí praxí

Jednou z nejčastěji využívaných forem učení dětí finanční gramotnosti je kapesné. Možnost nakládat s vlastními financemi totiž děti učí zodpovědnosti i samostatnosti. Téměř dvě třetiny českých rodičů ho dětem dává pravidelně každý měsíc, 36 % rodičů pak kapesné dětem dává nárazově. Necelých 70 % rodičů s dětmi diskutuje o tom, za co mohou peníze utratit. Průměrná výše kapesného se i podle průzkumu odvíjí od věku dítěte. Zatímco u dětí ve věku 6–14 let se průměrné kapesné pohybuje kolem 500 korun měsíčně, u středoškolských částky často převyšují hranici tisíce korun. Více než polovina všech dotazovaných rodičů uvedla, že výše kapesného jejich dítěte je pevně dána a nijak se nemění, třetina jej ale podmiňuje.

„V mnoha rodinách funguje forma pozitivní motivace, kdy je kapesné podmíněno splněním určitých úkolů. Nejčastěji se jedná o domácí práce nebo dobrý prospěch ve škole. Tento přístup děti nejen učí hodnotě peněz, ale také je motivuje k zodpovědnosti a rozvíjí jejich pracovní morálku. V Partners Ban- ce jsme proto do naší bankovní aplikace pro dětské účty zakomponovali funkci odměn, která rodičům umožňuje jednoduše zadat úkol a stanovit termín a výši odměny za jeho splnění. Dítě si tak může jednoduše přivydělat třeba za uklid pokoje nebo venčení psa. Odměna se automaticky připsá na dětský účet

ve chvíli, kdy daný úkol dítě i rodič označí za splněný,” doplňuje Lada Kičmerová.

Dát dětem důvěru

Podle průzkumu Partners Banky zřídilo 57 % českých rodičů svým dětem ve věku od 6 do 17 let vlastní bankovní účet a k němu příslušnou platební kartu. Většina dětí, které disponují bankovním účtem a platební kartou, využívá také bankovní aplikaci. „Vlastní bankovní účet a bankovní aplikace děti učí finanční odpovědnosti a poskytuje jim praktické zkušenosti s hospodařením s penězi. Než si ale dítě osvojí všechny potřebné znalosti, je důležité, aby měl rodič jeho finance pod kontrolou,” doporučuje Lada Kičmerová.

O projektu Partners finanční gramotnost

Partners finanční gramotnost (PFG) je neziskový projekt založený v roce 2011 pod názvem Den finanční gramotnosti, kterým finančně-poradenská společnost Partners reagovala na nízkou finanční vzdělanost Čechů. Za tu dobu byly odškoleny tisíce lekcí ve více než stovce měst České republiky od mateřských, základních, středních a vysokých škol, přes komunitní centra, domovy seniorů, věznic a soukromé firmy až po mnoho dalších institucí. Naši profesionální lektori splňují certifikaci ČNB a zvyšují finanční vzdělanost všem lidem od dětí po seniory. Školení jsou bezplatná.

* PR

Radim Prokeš, PFP

Lektor finanční gramotnosti od roku 2013 a zároveň i finanční poradce od stejného roku. Spolumajitel poradenské kanceláře Prokeš, Komenda, Ježek s.r.o. působící pod Partners Financial Services, a.s. www.PKJoffice.cz

Chcete krásné snímky? Nejdůležitější je praxe, radí fotograf Mitty

Po 17 letech fotografické praxe se neleká žádného žánru a své zkušenosti formou fotografických kurzů předává všem, kteří chtějí proniknout do tajů kompozice i expozice. Fotograf David Mitáš zvaný Mitty si myslí, že technické základy se naučí každý začátečník, ale pokud teorii nepodpoří praxí, těžko se bude zlepšovat. V rozhovoru přibližuje své fotografické kurzy pro začátečníky i pokročilé.

Jaké byly vaše fotografické začátky a co vás vůbec inspirovalo, abyste se stal profesionálním fotografem?

Od pěti let jsem seděl u počítače, a to ještě v době, kdy se používaly diskety, takže mě to přirozeně táhlo k počítačovým hrám. Když jsem se však kvůli tomu dal na programování na prestižním gymnáziu, rychle jsem zjistil, že jako extrovert nedokážu u toho počítače sedět pořád a jen psát jedničky a nuly. Na začátku druhého ročníku se moje sestra poohlížela po střední škole a vybrala si ilustraci na umělecké škole v Brně. Když jsem zjistil, že škola nabízí i studium fotografie, měl jsem jasno, stanu se fotografem. To jsem si ještě myslel, že budu jako ve filmech fotit jen modelky (smích).

Jaké technické základy a dovednosti považujete za klíčové pro každého, kdo začíná s fotografováním?

Technické základy se dají naučit, takže na začátku žádné nepotřebujete. Pokud jde o dovednosti, stačí pouze a prostě chtít fotit. Po technické stránce dnes už foťáky umí tolik věcí samy, že to svádí k myšlence, že se ani nic učit nemusíte. Pro pěknou fotku je však základem chápat expozici, kompozici a ostření. Expozice pomáhá získat správně osvětlený snímek s ideálně rozostřeným pozadím. Kompozice je umění umístit fotografované objekty tak, aby to snímku pomáhalo, a ne škodilo. A ostření je u dnešních fotoaparátů už snadné, bez problémů vám podrží obličej a oči, ale u starších modelů se pořád musíte naučit zaostřit správně.

Jaké nejčastější chyby dělají začínající fotografové?

Nejčastější bývají ony tři předchozí elementy. Začínající fotografové mají často neostře fotky. Často je mívají i příliš světlé nebo tmavé, protože automatika nedokáže sama určit, jestli to dělá správně, to už musí rozhodnout fotograf. Úplně největší problém však mívají s kompozicí, hlavně pokud se předtím nezabývali nějakým uměleckým oborem, kde by se jí naučili, protože stejná pravidla jako ve fotografii platí i v malbě, ilustraci, dokonce i u soch či v architektuře.

Jaké praktické rady a tipy byste dal začínajícím fotografům, kteří se chtějí zlepšovat?

V dnešní době je velmi jednoduché něco se naučit a získat informace, protože všeho je plný internet, hlavně pokud umíte anglicky. Leckde narazíte na tipy, jak správně dělat výše vyjmenované věci. To nejdůležitější je ale doopravdy vzít foťák a jít fotit. Berte ho sebou pořád, dívejte se kolem sebe, vnímejte světlo, sledujte, jak vytváří stíny v okolí. Jaká výška světla okolí sluší, jaká teplota světla čemu sluší, představujte si, jak byste co vyfotili, nebo to ideálně rovnou vyfotíte.

Nesymetrické objekty neumísťujte do středu fotografie, vždy je posuňte do levé či pravé třetiny, ideálně také do horní či spodní. Pokud fotíte lidi, nenechávejte jim zbytečně prázdný prostor nad hlavou.

Mohl byste nám přiblížit různé typy fotografických kurzů, které nabízíte?

Mým nejnavštěvovanějším kurzem je individuální nebo základní kurz focení, tedy jak si správně nastavit fotoaparát, jaký vliv na fotku mají čas, citlivost a clona. Jak správně zaostřit a správně zvolit kompozici. Jak vnímat světlo a svět kolem a také proč a jak správně držet fotoaparát. Proč fotit do RAWu a ne do JPG, jakou případně nakoupit další techniku.

Pokračovat se pak dá kurzy základní úpravy fotografií, protože každý snímek potřebuje editaci. I v době kinofilmů si fotografové vybírali, které políčko vyvolají, a při vyvolávání určovali, jak světlá bude celá fotka či její části. Pak si vzali bílou kachličku, štěteček a černou barvu, a začali retušovat. V poslední řadě nabízím i kurzy pro pokročilé, zaměřené na témata, jako jsou krajina, portrét, produkt, zvířata a podobně.

Jaké konkrétní výhody absolventi vašich kurzů získají?

Fotím už 17 let, takže jsem si vyzkoušel snad všechny možné žánry, proto mě málokdy při focení něco překvapí. S účastníky si simulujeme situace, které by mohli zažívat, či probíráme situace, které již zažívají, a hledáme řešení. Troufám si říct, že i ve skupinovém kurzu se zvládám individuálně věnovat každému, ale pro pokročilejší fotografy je často lepší se potkat jen ve dvou. Leckdy se

ukáže, že stačí upravit drobnost, aby výsledná fotografie působila daleko lépe. Málokterý účastník využívá možnost mi v případě problému i po ukončení kurzu zavolat o radu po telefonu. Vlastně mám možná trochu štěstí, že to nedělají, pak bych se možná pro samé telefonování ani nedostal k focení (smích).

Jakým způsobem vyučujete?

Na mých kurzech si tykáme a ke všem se snažím přistupovat co nejpráteleštěji. Nejdůležitější je však mít trpělivost a pochopit, kdo jak uvažuje. Někdo má radši techničtější ukázky a jazyk, ostatním musím věci přirovnávat třeba k vodovodnímu kohoutku. Pokud to nepochopí napoprvé, tak to pochopí napodruhé, potřetí či počtvrté. Pokaždé se to snažím vysvětlit jinak. Nic ale nenahradí praxí.

Jaké nové kurzy nebo workshopy plánujete nabídnout v budoucnu a jaké máte další cíle?

Rád bych nyní většinu teoretických základů přetvořil v online video výuku, díky které už na kurzu nebudeme ztrácet dvě hodiny teorií a nastavováním foťáku, ale třeba jen rychlým ověřením, že si to všichni prošli, a radši se pustíme rovnou do akce. Některým lidem samozřejmě víc vyhovuje učení naživo, budu ho tedy nabízet dál, ale v menším počtu. Nejdůležitější je stejně praxe. Místo živých kurzů bych tedy radši víc termínů vypisoval jako praktické workshopy. Na příští rok plánuji i fotografický pobyt v Chorvatsku. Nejspíš udělám 2-3 termíny zaměřené na různé skupiny lidí, například maminky s dětmi či se zvířaty, nebo naopak pro lidi,

kterí chtějí víc fotit modelky. Možná by tam mohl být i termín pro začínající živnostníky, jak si fotit vlastní výrobky. Rád uvítám případné náměty od čtenářů.

* Radek Dawid Holík

David Mitty Mitáš se fotografii věnuje přes 17 let, od ukončení studia na umělecké škole v roce 2011 se fotografií žije. Prošel si všemi možnými fotografickými žánry od makra přes krajinu, portrét, reportáž, produkty, zvířata, rodinky a nakonec skončil u focení pro podnikatele. Od roku 2013 pořádá fotografické kurzy, ale už během střední školy předával nabyté zkušenosti ostatním kolem sebe. radostzfotek.cz

Produktivita může být i pohodová, slibuje stejnojmenná kniha

Chcete být produktivní, ale současně i odpočatí a šťastní? Kniha Pohodová produktivita od předního světového odborníka na toto téma, Aliho Abdaala, je pro vás v takovém případě správnou volbou. Představuje zcela revoluční pojetí lidské produktivity, založené na vědeckých poznatcích, případových studiích a experimentech, které vám ukáží, jak se správnou péčí o svou energii, proaktivitou a odpočinkem zvládnout během dne vše, co si přejete.

Ali Abdaal vystupoval medicínu na Cambridgeské univerzitě a dva roky působil jako lékař v National Health Service. Následně začal podnikat a zkoumat aspekty lidské produktivity, což zásadně ovlivnilo jeho budoucí směřování. Natáčel edukativní videa na YouTube a postupně se stal nejvýznamnějším expertem na produktivitu. Svě zkušenosti a znalosti nyní sepsal ve své knize **Pohodová produktivita**, jež se okamžitě stala světovým bestsellerem a jednou z nejprodávanějších knih současnosti. Kniha začíná Abdaalovým osobním příběhem. Během vánočních svátků měl na starosti celé nemocniční oddělení a snažil se pracovat co nejlépe. Během své praxe občas vynechával přestávky na oběd, pracoval dlouho do noci a veškeré resty se i přes značnou únavu snažil vyřešit další a další prací. Tento životní postoj jej však dovedl na pokraj vyhoření, proto se rozhodl začít produktivitu studovat a přijít na to, jak

k ní přistupovat způsobem, který neohrožuje zdraví, ale naopak zajišťuje pohodu. Filozofie pohodové produktivity je v knize rozdělena na tři základní části. První část se věnuje naší energii a tomu, jak ji efektivně dobíjet. Autor zde probírá tři zdroje energie – hru, v rámci níž zdůrazňuje zapojení hry a naší přirozené zvědavosti do každodenních úkonů, moc ve smyslu našeho sebevědomí a vlastní kontrolou nad situací, a lidi, kteří nás inspirují, motivují a podporují, čímž zvyšují hladinu našich pohodových hormonů a vedou nás tak snadněji k lepšímu výkonu. Druhá část knihy se zabývá způsoby, kterými můžeme překonat tzv. blokátoru neboli netečnost, strach a nejistotu, jež nám brání v plnění úkolů a my tak mnohdy nemůžeme ani najít dostatek motivace začít. Ve třetí části Ali Abdaal popisuje tři možné druhy vyhoření a to, jak se můžeme cítit lépe a udržet si dlouhodobě pohodovou produktivitu díky šetření

energií, jejímu pravidelnému obnovování a vyrovnanosti. Jednotlivé kapitoly knihy, jež vycházejí z výše zmíněných aspektů pohodové produktivity, jsou podepřeny celou řadou vědeckých studií a výzkumů, které na různých experimentech dokládají pozitivní vliv této filozofie na naše tělo, mysl i výkonnost. Dokazují, že odpočinek a pravidelné načerpávání energie je zcela klíčové pro jakoukoli naši další aktivitu nebo to, že zdravá víra v sebe sama a podporující komunita lidí kolem nás je prvním krokem k úspěchu. Pohodová produktivita, jak už její název napovídá, nás povede k produktivitě zcela neobvyklým způsobem, který je klidný, příjemný, dodává nám pocit sebejistoty a umí odpouštět. Právě tento velice lidský přístup Aliho Abdaala nám po přečtení knihy dodává jistotu, že se s tímto přístupem budeme chtít pouštět do nových projektů. Když si vytvoříme příjemné prostředí pro práci, které bude naši efektivitu přirozeně podporovat, postavíme se nejistotě z neznámého, budeme sdílet své obavy a vyhledávat pomoc, budeme dostatečně komunikovat a chválit, podpoříme uvolňování pohodových hormonů do našeho těla a vytvoříme si bezpečný a motivující prostor pro práci, abychom dokázali dělat více věcí, na nichž nám záleží.

*Lucie Kratochvilová

Pohodová produktivita
Abdaal Ali
Mimochoodem, 2024

Hodnocení: 90 %

David Spáčil: Pravidla se změnila – může za to AI

Přes 20 let zkušeností s videem a digitálním marketingem nyní David Spáčil alias Havran úspěšně propojuje s boomem umělé inteligence v kreativní tvorbě. V rozhovoru vypráví o režisérské legendě Karlu Zemanovi i budoucnosti uměleckých oborů v éře AI.

Vaše tvorba je silně ovlivněna Karlem Zemanem. Spojuje vás s ním něco osobního? Co vás na jeho práci nejvíce fascinovalo?

Karla Zemana jsem osobně nikdy nepotkal, ale má babička s dědou se s ním a jeho dcerou Liduškou dobře znali. V Beskydech máme roubenky pár set metrů od sebe a máma si dokonce zajezdila na koni ve filmu *Na kometě*. Filmy jako *Cesta do pravěku* nebo *Vynález zkázy* nejenže předběhly dobu, ale díky unikátní stylizaci nikdy nezestárnou. Karel Zeman měl neustálou potřebu zkoušet nové věci a spojovat zdánlivě nespojitelné. I mě strašně baví experimentovat s novými nástroji a zkoušet neotřelé postupy. Myslím si, že z dnešních možností by byl i on úplně nadšený.

Můžete nám přiblížit, čemu se v současnosti věnujete a jakým směrem se vaše tvorba ubírá?

Vždycky mě zajímaly nové cesty vizuality ve filmu a videu. Současné generativní AI způsobují doslova revoluci v tvorbě a já se snažím jako houba nasávat novinky a integrovat je do svých videí. V rámci experimentování pak nejčastěji vznikají osobní projekty, které se objevují na mém YouTube kanálu [@havranoviny](#).

Zažil jste při práci s umělou inteligencí nějaké momenty překvapení nebo uvědomění, které změnily váš pohled na tuto technologii?

Překvapení při práci s AI zažívám několikrát týdně, ale nejvýraznější aha moment opakovaně pozoruji na tvářích účastníků mých AI kurzů pro kreativce. Jsou v šoku, když si uvědomí, jak jednoduché je ovládání AI aplikací a jak jim to usnadní práci.

Jak vidíte budoucnost umělecké tvorby v éře digitálních technologií a umělé inteligence?

Jsem přesvědčený, že nejde o konec kreativity, ale o její nový začátek. Jen se změnila pravidla hry. Spoustu tvůrčích činností to dramaticky změní, některá umělecká řemesla zaniknou. Těm, co začnou AI používat, se naopak otevřou nové příležitosti.

Jste jedním z organizátorů konference Pravidlasezmenila.cz. Co bylo impulzem k jejímu založení a jaké klíčové myšlenky zde chcete prosadit?

Když umělá inteligence před dvěma lety v kreativních oborech doslova explodovala, začal jsem si lámat hlavu, kde v tomhle novém AI světě bude vlastně místo pro člověka jako tvůrce. Jak si s tak obrovskou promě-

nou kreativci poradí? A z toho postupně vykrystalizovala platforma, kterou jsem nazval *Pravidla se změnila*.

*Radek Dawid Holík

David Spáčil, muž mnoha příběhů, kterému nikdo neřekne jinak než **Havran**. Po dokončení FaVU a práci na několika herních projektech pro *Altar Interactive* spoluzaložil kreativní studio *Cabinet*, nastartoval komunitní portál *Videodrom*, globální videoprodukční platformu *Videoflot.com* či neziskovou organizaci *in.dust*, která se už od roku 2008 zabývá novými cestami vizuality ve filmu a videu. V současnosti se zcela ponořil do průzkumu nových obzorů, které se tvůrcům otevírají díky propojení kreativních oborů s umělou inteligencí. Založil platformu [pravidlasezmenila.cz](#), pod kterou se skupinou nadšenců pořádá mezinárodní AI konferenci pro kreativce, AI FilmFest, kreativní AI kurzy a své zkušenosti s použitím AI v tvorbě předává dál coby lektor a konzultant.

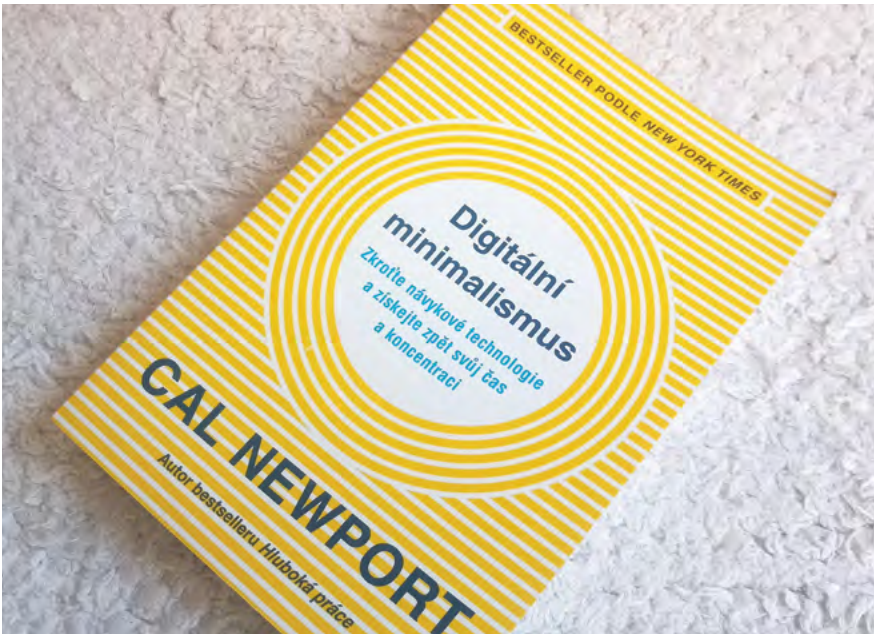
Digitální minimalismus radí, jak se odtrhnout od chytrých telefonů

Publikace brněnského nakladatelství Jan Melvil publishing se vyznačují snahou o maximální návodnost. Nebo spíš motivaci? Kniha Digitální minimalismus s podtitulem „Zkrotte návykové technologie a získejte zpět svůj čas a koncentraci“ se tomuto pravidlu rozhodně nezpronevřuje, právě naopak.

Její autor, americký akademik a spisovatel Calvin (zkráceně Cal) Newport přitom necílí na aktuální trendy digitálního minimalismu, jak jej známe například z poměrně diskutované novinky takzvaného chytrého prstenu, ale spíš na digitální detoxikaci. Podle informací na obálce knihy sice autor oblíbené sociální sítě jako Facebook nebo Instagram nepoužívá, přesto (nebo možná právě proto) nám radí, jak jejich vliv na náš osobní čas redukovat.

Bez zajímavosti přitom není hned úvodní slovo, kterým se autor vrací k prezentaci prvního iPhoneu. Právě k ní se totiž vztahuje revoluce ve vnímání mobilního telefonu, jenž byl do té doby určen primárně k telefonování. Pravda, snahy o to dostat internet do mobilu tu byly už předtím, ale až odstraněním fyzické klávesnice, rozšířením rozlišení displeje a především jeho zvětšením na plochu celého přístroje jsme přestali mobilní telefon vnímat jako telefon a začali jej používat vlastně jako obrazovku.

Rozvojem aplikací, které umožnily uživatelům přístup k účtům sociálních sítí, jež byly do té doby „uzavřeny“ v počítačích, se následně primární funkce mobilních telefonů poněkud zvrtila a nastal boom nekonečného připojení k internetu a masového užívání sociálních sítí a aplikací. Díky tomu mají dnes sociální sítě v konečném důsledku vliv nejen osobní a profesní, ale čím dál více i společenský. Lidé například nutně nemusí platit za drahou reklamu. Stačí, když jejich zákazníci sdílejí informace o produktech mezi sebou. Podobný vliv se až překvapivě odráží i ve výsledcích prezidentských či parlamentních voleb, nemluvě o více než

atraktivní možnosti vysílat on-line i bez profesionální techniky.

Čas, který trávíme u obrazovek, však začíná neúměrně, často nekontrolovaně narůstat. Lidem, kterým se tento trend už nelíbí, předkládá kniha poměrně jednoduché návody, jak čas na telefonu omezit. Pravda, uživatelé na tyto postupy mohou často přijít pouhým logickým uvažováním sami, v knize si však mohou ověřit, zda bude mít jejich snažení smysl. Návody a doporučení doplňuje řada praktických příkladů a zkušeností lidí, kteří se jimi řídili, včetně dopadů na jejich chování. Tušíte správně – jsou opravdu převážně pozitivní.

Tisíce takovýchto „děkovných dopisů“ pak vyplňují poměrně značnou část knihy, kte-

rou bychom mohli při troše nadsázky vnímat jako diplomovou práci, ovšem bez zásadních odkazů na použité zdroje. Tím se stávají, i díky tomu, že jde o bestseller původem z USA, spíše anonymními a čtenáře pak může lehce napadnout, zda jsou vůbec reálné. Na druhou stranu, nejde o exaktní vědeckou práci, ale o návod, či spíše doporučení, jak bychom mohli postupovat v případě, kdy nám nadužívání digitálního makrosvěta začíná přerůstat přes hlavu.

*** Robert Žďárský**

Digitální minimalismus
Cal Newport
Jan Melvil publishing, 2024

Hodnocení: 80 % * * * * *

Chatbot Kanbu.ai zvládne poradit desítkám tisíc zákazníků

Vyvíjet vlastního chatbota se mu zdálo zbytečné, teď jeho Kanbu.ai pomáhá zákazníkům ve všech ohledech. Jakub Kubišta z firmy Utima.cz v rozhovoru přibližuje pozitiva i negativa umělé inteligence a zve na konferenci Pravidla se změnila. „V rámci AI se situace mění v řádů týdnů,“ upozorňuje.

Jak vznikl koncept Kanbu.ai a jakým způsobem využíváte umělou inteligenci k řešení problémů svých klientů?

Komerční společnosti usilují o co nejvyšší kvalitu služeb, a k tomu patří i správné,

Jaké inovace v oblasti chatbotů a AI webů vnímáte jako nejdůležitější pro nadcházející roky?

Inovace se odvíjí od předních AI modelů jako je očekávané GTP-5, nové verze Llama, produktové nádstavby jako je Microsoft Copilot a jiné. Pro ilustraci, ve veřejném sektoru dochází k radikálním inovacím v průběhu několika let, ve specializovaných komerčních sektorech je to otázka měsíců a u AI dochází k velkému pokroku v rámci týdnů. Co se týče chatbotů, je možné, že tradiční prezentační weby firem nahradí prosté vstupní pole, jaké má například Google, které bude schopno provést libovolný požadavek, ať už půjde

včasné a autentické odpovědi na dotazy zákazníků. Často se ale stává, že zaměstnanci odpovídají špatně, s dlouhou prodlevou nebo dokonce vůbec. My jsme původně podnikatele s těmito problémy posílali za různými ověřenými partnery, kteří již nabízelí řešení v podobě chatbotů. Říkali jsme si, že přeci nebudeme tvořit dalšího chatbota, když jich je tu v nabídce už nespočet.

Zákazníci však stále nebyli zcela spokojeni. Nakonec jsme se rozhodli, že na jejich datech natrénujeme generativního AI chatbota. Následně jsme chatboty začali trénovat na datech nejen z webu, ale i API feedů či dokumentů. Naši klienti si můžou chatbota umístit na libovolný počet webů, komunikovat v libovolném jazyce s desítkami tisíc zákazníků, přepínat mezi AI a fyzickým operátorem, nastavit si firemní vizuál i tón hlasu. Dnes už jen chatbota Kanbu.ai rozšiřujeme o další integrace a vyšší míru automatizace.

o dotaz ohledně produktu, zobrazení mapy s navigací k pobočce nebo i přímý nákup.

V jakých oblastech grafického designu AI nenaplní očekávání a jakým výzvám při jejím využívání čelíte?

AI už dnes umí vygenerovat celý web i s obrázky a texty, jiný AI nástroj vám pro změnu umí vymyslet název firmy a rovnou vám i navrhne logo. Je to levné a rychlé, ale originálita a nápad se objeví jen výjimečně. Stačí vám to? Na to si musí každý uživatel odpovědět sám. K výzvám patří prevence nadužívání AI. Když nenavrhujete věci u stolu s papírem a tužkou, váš mozek leniví.

Plánujete v rámci konference Pravidla se změnila nebo Dny AI – AI4All představit nějaké nové technologie nebo projekty?

Říjen a listopad jsou obvykle měsíce plné technických konferencí, takže ať už chcete

AI začít používat nebo si rozšířit své dosavadní povědomí o ní, určitě doporučujeme se této příležitosti chopit. My na těchto akcích dbáme především o předávání zkušeností, snažíme se to pojmout trochu zábavnější formou, než abychom jen odříkávali informace, které jsou pro většinu posluchačů velmi abstraktní.

*** Radek Dawid Holík**

Jakub Kubišta je zakladatel a CEO agentury Utima.cz, která se zabývá vývojem software na míru. Před podnikáním prošel desetiletou praxí od programátora po management významných nadnárodních projektů. Vášněn pro startupy a AI měl ještě předtím, než to bylo populární. Jeho vizí je vytvořit portfolio produktů, jako je Kanbu.ai, které mají vysoký dopad na společnost.

Nudí vás čtení? Zkuste audioknihy nebo čtenářský klub

Povinná četba představuje skvělý způsob, jak studentům přiblížit stěžejní literární díla, která ovlivnila svět. Máme skrze ni možnost nahlédnout do mysli Williama Shakespeara nebo okouzujícího příběhu divadelní hry Pygmalion. Pokud však nejste přirozený knihomol, povinná četba pro vás může být docela oříšek. Jak si ji tedy zpříjemnit a přeměnit čtení knih v jednu z vašich oblíbených činností?

Povinná četba dokáže žákům a studentům přiblížit politický, ekonomický a sociální kontext dané doby a také jim umožňuje nahlédnout na domácí i zahraniční uměleckou scénu v průběhu času skrze rozmanité literární poklady světového významu. Kromě těchto vzdělávacích aspektů nám literatura umožňuje prožít řadu poutavých příběhů, pocítit celé spektrum skutečných emocí nebo si rozšířit obzory v nejrůznějších tématech. Přináší zábavu, útechu a dokáže nás silně ovlivnit.

Čtení knih má současně také prokazatelně pozitivní účinky na naši mysl a psychickou pohodu. Je dokázáno, že čtení už po 30 minutách snižuje míru stresu v těle, stejně jako nám od stresu a napětí ulevuje cvičení jógy. Četba také blahodárně zklidňuje mysl před spánkem, čímž zvyšuje jeho kvalitu, a podporuje naši empatii a představitivost. Zapojení povinné četby do naší večerní rutiny nám přinese mnoho pozitivních účinků, díky nimž se ke čtení budeme rádi vracet.

Jakými dalšími způsoby můžeme nalézt motivaci k povinné četbě? První a zcela klíčový způsob, jak zvýšit zájem o čtení, spočívá už v samotném výběru knih. Povinná četba je nedílnou součástí školních osnov a každá škola si do jisté míry sama volí, jaké tituly do ní zařadí. Zařazení některých knih se dá považovat za samozřejmost, protože se jedná o významná díla, jejichž znalost patří ke všeobecnému rozhledu. Zároveň by se však seznam knih v rámci povinné četby měl postupně rozšiřovat i o podnětné a atraktivní tituly ze současné tvorby, které jsou studentům v mnoha ohledech blížíší a umožňují jim se s četbou knih lépe ztotožnit. Jednou z autorek, která byla na základě svých knih s nadčasovými tématy do povinné četby

zařazena, je například spisovatelka **Alena Mornštajnová** se svou knihou *Hana*. Ta vyšla teprve v roce 2018, ale svým přesahem má mezi povinnými tituly své čestné místo. Pokud je vaším primárním problémem s povinnou četbou nedostatek času na čtení, protože vás příliš zaměstnávají jiné školní povinnosti, případně zaměstnání, jako vhodnou alternativu klasických knih můžete využít audioknihy. Kromě toho, že se tak snadno

seznámíte s příběhem, navíc herci a herečky, kteří tituly načítají, příběhu dodávají tu správnou dynamiku, audioknihy si s sebou můžete vzít do sluchátek na cestu do školy nebo na procházku a stejně jako samotnou knihu si je můžete snadno vypůjčit v knihovně. Audiokniha vám tak přináší zcela autentický čtenářský zážitek. Dobrým nápadem může být vytvořit s kamarády i čtenářský klub. Pokud vás ještě

po přečtení knihy čeká povinná písemka, na oblíbené literatury vám to pravděpodobně příliš nepřidá. Místo toho se můžete se svými spolužáky či kamarády bavit o knize formou diskusní skupiny, kdy každý sdílí, co si o vybraném titulu myslí, jaké podněty z knihy ho zaujaly či ovlivnily a jaké naopak ne. V podobě moderované diskuze budou mít studenti spíše tendenci se o knize rozprávět a podněcující dotazy, souhlasné anebo

nesouhlasné argumenty rozproudí debatu, ve které bude pro samotné studenty stěžejní znalost daného titulu a chápání kontextu. Díky těmto tipům nemusí být povinná četba neoblíbenou součástí školních osnov, ale naopak zábavným a podnětným způsobem, jak se dozvědět o klíčových literárních dílech a prozkoumat svět kolem nás.

* **Lucie Kratochvilová**

Kniha S Kafkou na cestách představuje spisovatele z jedinečného úhlu

Kafka, jak ho neznáte. Tak by mohl znít podtitul publikace *S Kafkou na cestách*, která vykresluje rozmanité životní okamžiky a etapy jednoho z nejvýznamnějších spisovatelů 20. století Franze Kafky. Brožovaná vazba s nápaditou obálkou a výrazným grafickým zpracováním v královsky modré a sytější červené přináší velmi originální cestopisné vyprávění.

Franz Kafka byl slavným německy píšícím spisovatelem, jenž žil většinu svého života v Praze, a svými díly *Proces*, *Zámek* či povídkou *Proměna* zcela zásadně ovlivnil českou literární scénu minulého století. V současnosti si připomínáme sto let od jeho úmrtí. Autoři knihy *S Kafkou na cestách* se u příležitosti tohoto výročí spisovatele rozhodli představit kompletně novým neprobádaným způsobem a vydat tak cestopis, který by si možná přál vydat i on sám. Život **Franze Kafky** kniha popisuje netradičně prostřednictvím míst, která literát procestoval. O texty se postarala novinářka **Judita Matyášová**. Jednotlivé lokality odborně zasazuje do kontextu Kafkova života a dodává, jak daná budova či ulice vypadala dříve a v co se proměnila dnes. Každé podrobně vylíčené místo navíc doprovázejí autentické černobílé fotografie **Jana Jindry**, které dokládají pomíjivost materiálních věcí i staveb napříč časem. Vyprávění v knize *S Kafkou na cestách* začíná domem, kde se Franz Kafka narodil,

a postupně nás provádí místy, kde studoval, úřadem, na kterém pracoval a nevynechává ani jeho oblíbené ozdravné sanatorium a pracovní i volnočasové cesty po Čechách i celé Evropě. Nechybějí přesné adresy, data ani poznámky, k čemu budovy sloužily dříve a k čemu se využívají v současnosti. Jak se oba autoři svěřují, mnohdy bylo velice komplikované dopátrat se z Kafkových dopisů či zápisníků přesných údajů o navštívených místech. Teprve díky vyprávění pamětníků nakonec dokázali sesadit všechny kousky cestopisné skládačky dohromady. Kniha je psaná lehkým perem. Popisy lokalit a kontext Kafkova života volně přecházejí do vlastního vyprávění novinářky, jak daná místa hledala a co se po cestách dozvěděla. K tomu se v textu objevují také úryvky a poznámky samotného spisovatele, získané z jeho deníků a korespondence. Černobílé fotografie dokreslující jednotlivá místa vkusně doplňuje střídavě černý a tmavomodrý text ozvláštěný použitím různých

fontů. Modré zbarvení některých stran pomáhá vizuálně oddělit popisy lokalit od Kafkových myšlenek. Kniha velmi barvitě až lyricky líčí krajinu a lokality, mapující putování Franze Kafky a dokáže své čtenáře na dané místo dočista přenést. Při čtení se dozvídáme nejen o životě tohoto slavného spisovatele, ale také o jeho vnitřním rozpoložení, snech a niterných myšlenkách, které v souvislosti s konkrétním místem nabírají zcela nový význam.

* **Lucie Kratochvilová**

S Kafkou na cestách
Judita Matyášová, Jan Jindra
Labyrint, 2024
Hodnocení: 90 %

Brno okouzlí ženy křehké jako magnolie a silné jako ocel

Do kadeřnického salonu v Louisianě přenese své návštěvníky Městské divadlo Brno, které zahajuje novou divadelní sezónu činohrou Ocelové magnolie. Ta získala Pulitzerovu cenu a úspěšně ji zfilmoval režisér Herbert Ross, který do hlavní role obsadil Julii Robertsovou.

Brněnské obsazení této inscenace je ryze ženské. Diváci se tak můžou těšit na Radku Coufalovou, Alenu Antalovou, Ivanu Vaňkovou, Markétu Sedláčkovou, Elišku Hladilovou a Barboru Slaninovou. I režie se ujímá žena, hostující režisérka Katja Pegan, ředitelka slovinského Divadla Koper. A výčet žen, které se podílejí na této inscenaci, nekončí, protože hru přeložila Zuzana Čtveráčková a kostýmy navrhla Andrea Kučerová. Muže zastupují dramaturg Jiří Závist a scénograf Jaroslav Milfajť.

Inscenace se odehrává na jediném místě, v kadeřnictví Truvy Jonesové ve fiktivním malém městě v Louisianě, kde se pravidelně setkává pětice žen. Chodí tam pečovat zejména o své duše. Ty jsou křehké a zra-

nitelné jako krásný květ magnolie, a přitom silné jako z ocele, aby unesly tíhu všeho, co jim osud někdy nadělí.

Autorem hry je americký dramatik a režisér Robert Harling. Ten se narodil v roce 1951 právě v Louisianě a v roce 1985 napsal po-

vidku, ve které zachytil smutnou rodinnou tragédii, kdy mu kvůli cukrovce zemřela mladší sestra. V dramatu toto téma ilustruje příběh mladé Shelby, která se rozhodne otěhotnět navzdory doporučení lékařů, a právě díky osobní zkušenosti dokázal autor bolestný příběh zachytit věrně a autenticky. S lehkostí a humorem vyprávěný melancholický a podmanivý příběh o potřebě blízkosti, pochopení a přátelství bude intenzivním setkáním jak pro diváky, tak pro dámský herecký soubor. Od své zářijové premiéry bude inscenace k vidění až do začátku listopadu.

* Klára Tesařová

Ocelové magnolie
Městské divadlo Brno
Premiéra 7. 9. 2024

* DIVADLO

KULTÚRO* 2024/3

70 loutek, sedm států. Divadlo Radost vyrazilo do USA

Na měsíční turné po Spojených státech amerických se letos v létě vypravilo brněnské Divadlo Radost. Za oceánem uskutečnilo devět představení, osm workshopů, panelovou diskuzi i výstavu loutek. Návštěva celkem devíti měst v sedmi státech se povedla uskutečnit po dvouletém plánování. Zážitky trináctičlenného souboru přibližuje ředitel divadla Pavel Hubička.

Co vás inspirovalo k nápadu uspořádat turné po USA?

Idea turné vznikla po několika osobních setkáních s honorární konzulkou České republiky v Georgii, Monikou Vintrlíkovou, kterou okouzila naše tvorba a bohatý archiv loutek. Několikrát jsme pak společně rozmlouvali o fenoménu české loutky, která je zapsána v kulturním dědictví UNESCO. Přemýšleli jsme pak společně nad možnostmi prezentace Radosti ve Spojených státech a dospěli jsme k myšlence turné po českých krajanských komunitách, na kterém bychom mohli představit naše dvě inscenace, provázené řadou workshopů i přednášek a výstavou loutek

Která města a státy v USA jste navštívili, a jak velký byl váš soubor?

Naše cesta začala v Chicagu v Illinois. V Iowě jsme pak navštívili Cedar Rapids, kde se nachází centrální instituce českých krajanů v severní Americe – National Czech and Slovak Museum & Library, vedené doktorkou Cecilií Rokusek. Následně jsme zavítali do městečka Wilber v Nebrasce, považovaného za hlavní české město amerického středozápadu a zúčastnili jsme se výročního setkání českých krajanských komunit. Setkali jsme se s krajany ve Spillville, kde tvořil Antonín Dvořák. Díky honorární konzulce Sharon Valášek jsme pokračovali do Kansas City v Missouri, kde jsme se se setkali s místními

loutkáři a odehráli naše představení v Kansas City Public Library. Následoval Yukon v Oklahomě a na pozvání honorárního konzula Briana Vaníčka jsme navštívili Temple v Texasu. Cestu jsme zakončili vernisáží výstavy našich loutek v Gainesville a panelovou diskuzi v The Center for Puppetry Arts v Atlantě v Georgii. Turné se zúčastnilo 13 členů Divadla Radost.

Vznikala inscenace „Buffalo Bill“ už s myšlenkou na americké turné? Jaký je její příběh?

Ano, inscenaci jsme připravili přímo pro americké turné na základě historické události, kdy Buffalo Bill se svou monumentální plenérovou show zavítal až do Brna. Podívaná byla natolik

uchvacující, že vyvolala výraznou vlnu emigrace do Ameriky. Hlavním tématem inscenace je tak migrace Čechů a Slováků do USA a příběhy jejich rodin. Publikum v Cedar Rapids reagovalo na představení velmi silně a emotivně.

Jak vypadala výstava loutek v Gainesville a v Atlantě?

Expozice představila loutky z depozitáře Radosti, který čítá bezmála dva tisíce kusů. Loutky se uchovávají od založení divadla a všechny vznikly v našem ateliéru. Jejich projektanty byly často velmi výrazné scénografické osobnosti. Na výstavě v Atlantě představujeme výběr sedmdesáti loutek, a jelikož jsme se zaměřili na prezentaci tradiční loutky, je expozice věnována převážně marionetám. Loutky jsou instalovány v dekoraci Buffalo Billa, která se skládá z množství starých transportních

beden a kufrů, a sugeruje tak téma imigrace, ústřední bod našeho turné.

Setkali jste se i s americkými divadelními odborníky?

Ve Spojených státech loutkářské umění není, s výjimkou Chicaga, Phoenixu a Atlanty, tak institucionalizované jako ve střední Evropě. Jde převážně o individuální skupiny loutkářů. S kolegy z oboru jsme měli možnost navázat kontakt v Kansas City a jednotlivě také v Cedar Rapids a Temple. Zajímavé bylo ale zejména setkání a panelová diskuse s odborníky v Center for Puppetry Arts v Atlantě, které je největším loutkářským centrem v USA. Centrum má svou profesionální divadelní scénou, ale také interaktivní muzeum s fantastickou kolekcí filmových loutek a objektů Jima Hensona, známého au-

tora ikonického pořadu Sezame, otevři se. Pro naše divadlo byl inspirující propracovaný systém loutkářských workshopů v Atlantě, spojujících divadelní a filmové techniky.

Jaké nejzajímavější zážitky si z cesty přivážíte?

Pro třináct členů našeho divadla byla akce mimořádná svým rozsahem, složitou organizací i logistikou. Nejsilnější odměnou a zážitkem pro nás byla především setkání s krajany. Jejich srdečnost a vstřícnost, dodržování tradičních zvyků a hluboká láska k původní vlasti nás dojaly. A mimochodem, každému, kdo se rozhodne navštívit početné původní české komunity amerického středozápadu, doporučuji okusit jejich výborné „kolaches“.

* Radek Dawid Holík

Pavel Hubička je ředitelem Divadla Radost v Brně a mezinárodního divadelního Festivalu Radosti. Jako scénograf a kostýmní výtvarník působil na českých i zahraničních scénách, je autorem 190 divadelních scénografií. Kromě scénografie se věnuje rovněž divadelní architektuře (Baj Pomorski Toruň) a příležitostně divadelnímu plakátu a ilustraci. Je nositelem několika desítek zahraničních ocenění a nominací v oblasti divadla a architektury. Pod jeho vedením divadlo Radost rozšiřuje své mezinárodní aktivity a propaguje českou kulturu po celém světě.

Mádlové rádiové Vlny vysílají jeho představu o srpnu 1968

Letos v srpnu uplynulo už 56 let od invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa z roku 1968. Vzpomínají na to nejen pamětníci, ale také režisér Jiří Mádl narozený až v roce 1986. Ten nahlíží na normalizační část našich dějin skrz příběh dvou bratrů na pozadí událostí kolem Československého rozhlasu. Vlny se inspiroují skutečným příběhem skupiny novinářů mezinárodní redakce rozhlasu a jejich odhodláním přinášet nezávislé zprávy za každou cenu.

Snímek je avizovaný jako směs historického dramatu a thrilleru. Děj se odehrává na konci 60. let minulého století. Studenti vysokých škol mají novou modlu, která se jmenuje **Alexander Dubček**. A ten nezahálí! Komunistickému režimu nasazuje „lidštější tvář. Mimo jiné, v rámci Pražského jara, přinese do tehdejšího Československa svobodu tisku, protože podle něj je cenzura nepřijatelná. V té době spolu bydlí v Praze dva bratři **Tomáš (Vojtěch Vodochodský)** a **Pavel (Ondřej Stupka)**. Protože sourozencům Havlíkovým rodiče tragicky zemřeli, tak se starší Tomáš stará o mladšího Pavla pod přísným drobnohledem nerudných ženštin ze sociálky. Když se však dozví, že se přihlásil do konkurzu na pracovní místo v Československém rozhlasu, tak se stane nečekaná věc.

Místo Pavla nastupuje jako technik do rádia právě Tomáš. Setkává se tam se svým vedoucím **Milanem Weinerem (Stanislav Majer)**, ale i dalšími osobnostmi, jako je například **Jiří Dienstbier (Vojtěch Kotek)** nebo **Jan Petráněk (Petr Lněnička)**. Zamiluje se dokonce do novinářky a překladatelky **Věry Štovičkové (Táňa Pauhofová)**. Režim na Tomáše tlačí, takže je nucený k donášení na své kolegy z rádia. Všechno vyvrcholí právě srpnem 1968, na kterém sledujeme „odboj rádia“ vůči vpádu cizích vojsk na naše území.

Nejlepší aspekt filmu tvoří kamera **Martina Žiarana** a střih **Filipa Maláska**. Skrz záběry kamery oba přenáší nejen thrillerové akce, ale umí zabrnkat i na nostalgickou strunu. Naopak jako nejslabší článek se ukazuje jeho povrchnost a hloubka vykreslení postav. Krásným příkladem je prezentování Milana Weinera jako hrdinského disidenta,

přítom v realitě byl vedoucí Redakce mezinárodního života velmi prominentní komunist. Jednání jednotlivých postav a jejich předkládaná hloubka se ukazují jako velmi vágní, takže si k nim nestihnete vybudovat dostatek citové vazby. Nezbyvá nic jiného než přijmout fakt, že se jedná o osobní pohled na dobu minulou, kterou **Jiří Mádl** nikdy nezažil. Což může vadit zejména pamětníkům, kteří si snímek porovnají se svými vzpomínkami. Mádlova interpretace neumí obsáhnout drobné nuance a nahlízet na problematiku širšími úhly pohledu. Remeslně skvěle zvládnutou kameru, střih a hudbu proto ubíjí, že Vlny na malířskou paletu vymáčkly pouze černou a bílou. A tyto dvě barvy odmítá Mádl míchat dohromady.

Vlny
Jiří Mádl, 2024

Hodnocení Kultino: 55 %
ČSFD: 88 %

* Klára Tesařová

International Festival Ballet

10.1.2025
BRNO
STAREZ ARÉNA
VODOVA

Největší
LABUTÍ JEZERO

na světě! 48 labutí na jediném pódiu.

www.artpartner.cz ticketportal Ticket-Online.cz

24.11. BRNO, Zoner BobbyHall

THE ORCHESTRA
LORDS OF THE SOUND
S PROGRAMEM
MUSIC IS COMING

GAME OF THRONES / HARRY POTTER / THE MANDALORIAN / VIKINGS
PIRATES OF THE CARIBBEAN / THE WITCHER / THE LORD OF THE RINGS
WONDER WOMAN / THE CHRONICLES OF NARNIA / AVATAR / DUNE
FANTASTIC BEASTS / MAD MAX / GUARDIANS OF THE GALAXY
MORTAL KOMBAT / STAR WARS / MATRIX / THE FIFTH ELEMENT

www.artpartner.cz Ticket-Online.cz ticketportal

TRIBUTE TO CLASSIC
DEPECHE MODE
freelove
SYMPHONY SHOW

21.10. BRNO, Zoner BobbyHall

WITH
ORCHESTRA

www.artpartner.cz Ticket-Online.cz ticketportal

VEČER LEGEND NO. 24

METALLICA
REVIVAL BEROUN
HELLOWEEN
TRIBUTE BAND PUMPKINS
IRON MAIDEN
TRIBUTE BAND IRON MAIDNEM HUN

4.10.2024 PÁTEK od 18:30
KC SEMILASSO
Palackého třída 126, BRNO - Králově Pole

www.vecerlegend.cz

INTEREXPRESS
REGL KULTINO*
Vstupenky za 450 Kč v sílech
ticketportal GoOut T-Mobile

BEAT
RADIO
BRNO 91 FM

Řekněte třikrát Beetlejuice a zjeví se roztomilé hororové šílenství Tima Burtona

Živí. Mrtví. Mohou žít vedle sebe? Na tuto otázku odpovídá Tim Burton pokračováním legendárního snímku Beetlejuice z roku 1988. Premiéra rodinné komedie Beetlejuice Beetlejuice v roce 2024 přináší do kina jak staré známé tváře jako Michaela Keatona, Winonu Ryder a Catherine O'Haru, ale také se na filmovém plátně vyjímá třeba Jenna Ortega, kterou určitě znáte ze seriálu Wednesday.

Už před třiceti lety terorizoval rodinu Deet-zových duch jménem *Beetlejuice*. A není tomu jinak ani v současnosti, kdy tři generace žen truchlí nad smrtí milovaného dědečka, tatínka a manžela. *Lydia Deetz* je moderátorkou nadpřirozené talk show, kterou režíruje její přítel *Rory*. *Lydia*ina dcera *Astrid* začne chodit s novým záhadným klukem. Ačkoliv vzpurná teenagerka nejprve na nadpřirozeno zarputile odmítá věřit, dostává se do šíleného kolotoče záhrobního dobrodružství.

Burton dokazuje, že stále zvládne mistrně propojit fantaskní děsivost s humornými, sympatickými a nezapomenutelnými postavami. Hudba **Dannyho Elfmana** zní muzikálově a vynikne zejména na začátku. Díky tomu vás jako přísavka pevně vcucne do děje a po celou dobu se vás odmítá pustit.

Všechna zpívaná a hudební čísla jsou celkově tanečně rozpohybovaná, k posouvání příběhu ovšem neslouží.

Michael Keaton jako *Beetlejuice* neprochází žádnou charakterovou proměnou. A přesně tohle je Burtonův geniální záměr. Zato **Winona Ryder** coby *Lydia* se nejprve utápí v nefunkčním vztahu s *Rorym* (**Justin Theroux**). Efektivnost komunikace s dcerou *Astrid* (**Jenna Ortega**) se zdá být hluboko pod bodem mrazu. Citové vazby matky a dcery se nakonec proměňují, když je sblíží společná ztřeštěná zkušenost se záhrobím, nejvíce je tato proměna vidět právě u *Lydie*. **Catherine O'Hara** jako babička *Delia* zase nastiňuje, že člověk nemá spoléhat na svoji nesmrtelnost a že se dá o život přijít opravdu hloupou náhodou. Snímek *Beetlejuice Beetlejuice* je sympatický hned z několika důvodů. Pyšní se vel-

mi příjemnou stopáží jedné hodiny a čtyřiceti minut a ubíhá velmi svižně. Hravě tak udrží i pozornost dětí, které jsou zvyklé na několikasekundová videa z TikTok. Postavy sice právě kvůli svižnému tempu nejsou propracované do nikterak velkých hloubek, to ale od hororové komedie, která cílí primárně na rodiny s dětmi, ostatně ani neočekávám. Chcete se bavit? Chcete se smát? Zhltněte Burtonova *Beetlejuice* na druhou, ať se můžete zároveň i trochu rozpustit bát.

* Klára Tesařová

Beetlejuice Beetlejuice
Tim Burton, 2024

Hodnocení Kultino: 70 % *****
ČSFD: 75 % *****

CZECH
ENSEMBLE BAROQUE
ROMAN VÁLEK

PROGRAM: Vivaldi: Juditha Triumphans RV644,
SOLI: Malena Errman, Dagmar Šádková,
Maya Amir, Doubrovka Novotná, Monika Jägerová

VSTUPNÉ v předprodeji: 600-1400,- Kč | na místě: 260-500,- Kč

WWW.SHSTICKET.CZ

Jihomoravský kraj

21.9.2024 | 20:00
Kostel sv. Augustina | Brno

1.10.2024 | 18:00
Zámek Slavkov-Austerlitz

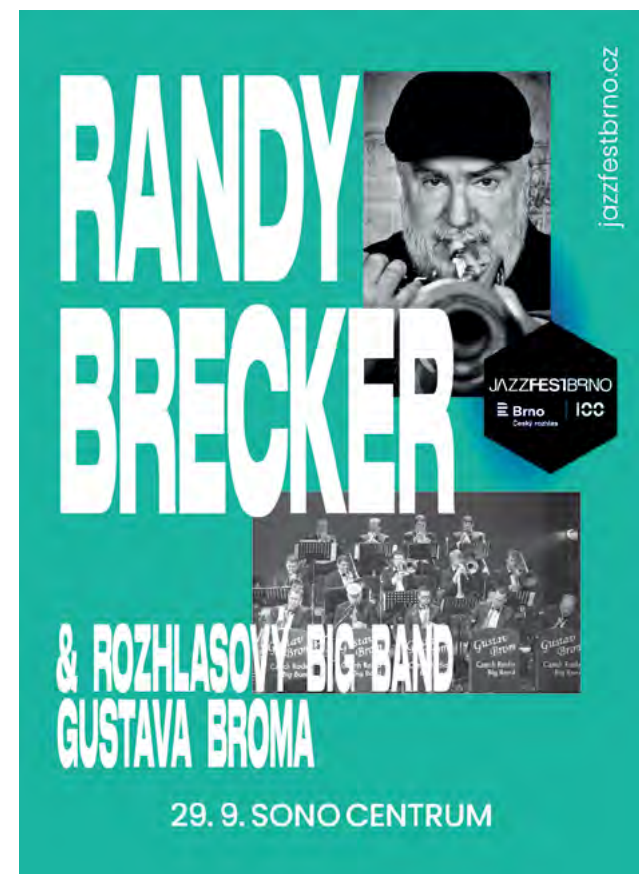
28.12.2024 | 19:00
Kostel sv. Augustina | Brno

Předprodej na www.czechvirtuosi.cz

Jihomoravský kraj

PREFE BRNO

KONCERT

Tomáš
PFEIFFER

I ZVUK MŮŽE
UZDRAVOVAT

BRNO 29. 11. 2024 v 19:00

Besední dům, Komenského nám. 8

Předprodej: e-obchod www.dub.cz, GoOut.net, TIC - TO JE BRNO,
Panenská 1, panenska@ticbrno.cz, 602 404 246, info tel.: 603 723 713
www.dub.cz Vstupné: 220 / 190 Kč

První dáma Moravy našla smysl života v pomoci chudým dětem. Vzdělávala i Palackého

Jako z románu působí příběh v Brně narozené hraběnky Marie Walburgy, ženy, která svůj život na zámku v Kuníně zasvětila výchově a vzdělávání chudých dětí. Svou činností si vysloužila přezdívky „naše dobrá hraběnka“ nebo „první dáma Moravy“.

Hraběnka Marie Walburga z Waldburg-Zeilu (kolem roku 1785)

František Karel hrabě z Waldburg-Zeilu (kolem roku 1797)

Adoptivní vnuk Friedrich Emil Schindler (kolem roku 1813)

Hraběnka **Marie Walburga** se narodila v roce 1762 v Brně, v paláci hrabat Sinzen-dorfů na *Zelném trhu*, na jehož místě dnes stojí budova moderní tržnice. Narodila se do rodiny **Harrachů**, která patřila mezi nejvý-znamnější aristokratické rody celé rakous-ké monarchie a jehož příslušníci se pohybo-vali v blízkosti císařského dvora a vlastnili řadu panství v Rakousku, v Čechách a také na Moravě.

Výuka v zámecké škole byla neobyčejně přísná. Začínala už v pět hodin ráno a končila v sedm hodin večer, od pondělí do soboty.

Mladá a urozená **Marie Walburga** byla pova-žována za jednu z nejsečtějších žen teh-dejší střední Evropy. V 17 letech se provdala

za dalšího urozeného německého šlechtice, hraběte **Klementa Aloise z Waldburg – Zei-lu**. Manželům se narodily čtyři děti, tři však zemřely ve velmi útlém věku. Úmrtí třetího dítěte, dcerušky **Marie Amá-lie**, naprosto zlomilo srdce mladé matky. Přestala komunikovat se svým manželem, okolím i se svou matkou, která přicestovala na zámek, aby dceři domluvila. Nekomu-nikovala s lékaři, odmítala jíst a pít, chtěla odejít na druhý břeh za svými dětmi. Tehdy se hraběnčino manželství rozpadlo. Roz-vod byl tehdy naprosto nemožný, a tak se manželé jen odloučili. Manžel se odstěho-val do rodného Německa, kam s sebou na výchovu odvezl posledního žijícího syna, talentovaného **Františka Karla**. Hraběnka se ho pokusila unést, ale pokus se nezdařil a matka pak již svého syna patrně nikdy ne-spatřila. Také on nakonec v 18 letech zahy-

nul a na zámku v *Kuníně* ho připomíná obraz v zámecké obrazárně a jeho učebnice, které byly z Německa převezeny do zdejší zámeč-ké knihovny. Psala se doba pozdního osvícenství a do ži-vota hraběnky vstoupili příslušníci tajného řádu iluminátů a zednářských lóží, kteří se-hrávali důležitou roli v šíření vzdělání mezi obyvateli země. Díky nim hraběnka získala nový smysl života – stala se filantropkou a jejím posláním se stala péče především o chudé a talentované děti. Hraběnka, kte-rá udržovala kontakty s nejvýznamnějšími představiteli vzdělanosti a s literáty tehdej-ší Evropy, učinila ze svého malého vesnic-kého zámku ohnisko vzdělávání celé Mora-vy. Přítelem a rádcem jí byl rovněž věhlasný švýcarský pedagog **Pestalozzi**. Na zámku v Kuníně založila hraběnka v roce 1792 pod-le vzoru těch nejmodernějších německých

	pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota
5-6 hodin	číslové a mírové poměry	jazykové cvičení	číslové a mírové poměry	jazykové cvičení	číslové a mírové poměry	číslové a mírové poměry
6-7 hodin	náboženství	náboženství	náboženství	náboženství	náboženství	náboženství
7-8 hodin	německé články	německé články	francouzský jazyk	německé články	německé články	francouzský jazyk
8-9 hodin	německé články	německé články	náboženská čtení	německé články	německé články	francouzský jazyk
9-10 hodin	hudba	hudba	hudba	hudba	hudba	hudba
10-11 hodin	náboženská čtení	náboženská čtení	hudba	náboženská čtení	náboženská čtení	náboženská čtení
11-12 hodin	kreslení	počty	kreslení	počty	kreslení	počty
12-13 hodin	oběd a úklid	oběd a úklid	oběd a úklid	oběd a úklid	oběd a úklid	oběd a úklid
13-14 hodin	klavír	klavír	klavír	klavír	klavír	klavír
14-15 hodin	krásnopis	kreslení	krásnopis	kreslení	krásnopis	kreslení
15-16 hodin	přírodopis	přírodopis	přírodopis	přírodopis	přírodopis	přírodopis
16-17 hodin	zpěv	zpěv	francouzský jazyk	zpěv	zpěv	hudba
17-18 hodin	německý sloh	francouzský jazyk	německý sloh	německý sloh	francouzský jazyk	hudba
18-19 hodin	světové dějiny	zeměpis	zeměpis	světové dějiny	zeměpis	zeměpis

Týdenní rozvrh výuky 2. třídy chlapců na kunínském výchovném ústavu z roku 1806

vzdělávacích ústavů výchovný a vzdělávací ústav nazývaný také *filantropinum*. Ústav byl ve své době naprosto jedinečný svým duchem tolerance a snášenlivosti. Vedle sebe studovaly především děti poddaných, sirotkové, ale také děti měšťanů a šlechticů. Byly tu děti katolíků, evangelíků i židů, chlapci i děvčata, což bylo v této době velmi ne-obvyklé, a především děti německé i české. Zdejší vesnice, kterou dnes známe pod jmé-nem *Kunín*, se po staletí jmenovala *Kunvald*, německy *Kunewald*. Až v roce 1947 po vyhná-ní původních německy mluvících obyvatel byla přejmenována na dnešní *Kunín*.

Nejvýznamnějším žákem ústavu se stal František Palacký, pozdější velký historik a zakladatel moderního českého národa.

Nejvýznamnějším žákem ústavu se stal **František Palacký**, syn luteránského učitele z nedalekých Hodslavic, pozdější velký his-torik a zakladatel moderního českého náro-da. Na škole studoval od roku 1807 rok a půl a později ve svých pamětech zminil, že to byl „*krásný jarní čas života mého*.“ Do vesnické školy v německém Kunvaldu ho otec nechal zapsat, aby se naučil německému jazyku. Když hraběnku upozornili na neobyčejné nadání chlapce, který již v pěti letech pře-četl celou Biblii, nechala jej převést do svého zámeckého ústavu. Stal se jedním z nejlep-

ších žáků a byl zapsán do Zlaté knihy ústa-vu. Když v roce 1823 Palacký jako mladý muž odcházel do Prahy, aby se odevzdal službě českému národu, neopomenul navštívit v Kuníně hraběnku **Marii Walburgu**, která mu předala cenná doporučení pro nový život v českém hlavním městě. Jedním z nejbližších spolupracovníků hra-běnky byl její zámecký kaplan **Johann Ed-mund Schreiber**, pro kterého hraběnka získala místo faráře v nedalekém Horním Vražném, a on v novém působišti přivedl ke

kněžství a zájmu o přírodní vědy slavného opata a zakladatele genetiky **Johanna Gre-gora Mendla**. Výuka v zámecké škole v Kuníně však byla neobyčejně přísná. Začínala už v pět hodin ráno a končila v sedm hodin večer, od pon-dělí do soboty. Vyučovány byly cizí jazyky, přírodní a společenské vědy, děvčata jakožto budoucí matky byla vzdělávána v základech zdravotvědy, péče o domácnost, ručních pra-cích a podobně. Hraběnka však chtěla, aby

děti byly nejen moudré, ale také zdravé. Pod-le vzoru filantropického ústavu ve *Schne-pfenthalu* byla v zámeckých zahradách u nás snad poprvé zavedena gymnastika, tedy tě-locvik. Děti byly otužovány, podrobovány di-etetice – tedy zdravé výživě – a hraběnka na svém panství dokonce vůbec poprvé v rámci českých zemí nechala děti očkovat vakcínou proti tehdejší zákeřné nemoci, pravým neš-tovicím. V roce 1799 svým činem tak inspiro-vala k tomuto odvážnému kroku také veřej-nost v dalších částech naší země. S dětmi podnikala pravidelné několikatý-denní výlety a nechala je učit se i v přírodě. Výlety podnikala například na *Lysou horu*, *Radhošť* či zříceninu hradu *Helfštýn*, kde děti stanovaly a učily se poznávat přírodu a svět kolem sebe. Život hraběnky se čte jako románový příběh. Silný životní příběh ženy poznamenané ne-šťastným osudem, které se vlastní rodinné štěstí vyhnulo, proto se ho snažila zajistit obyvatelům svého panství a přilehlé části Moravy, by si jistě zasloužil i filmové zpraco-vání. My zde pouze prozradíme, že ani další životní osudy této ženy nebyly nijak lehké. Její pokroková a svobodomyšlná škola byla po zákroku státní moci v roce 1814 zrušena. Hraběnka ji sice provozovala dále, nyní však už jen pro užší okruh potomků svých úřední-ků, spolupracovníků a dalších vybraných dětí. Po smrti svého syna **Františka Karla** si ne-chala přivést na zámek dceru své přítelkyně baronesu **Vileminu Honrichsovou** ze zámku z *Kunštátu*. Baronesu vychovávala ve své zá-mecké škole jako svou schovanku a budoucí dědičku. Po roztržce s hraběnkou ale slečnu Mínu, jak jí na zámku říkali, matka odvezla do Vídně. Životní osudy matky, která nakonec utekla s hercem, končí neznámo kde, hra-běnčina schovanka ukončila svůj život rok po smrti hraběnky skokem do Dunaje. V závěru svého života stárnoucí hraběnka soužená těžkou a nevléčitelnou nemocí, *Pagetovou chorobou*, veškeré své naděje vložila do malého chlapce jménem **Friedrich Emil Schindler**. Tohoto chlapce, který byl synem prvních žáků hraběnky, vychovávala jako adoptivní babička jako svého budou-cího nástupce a jemu také odkázala zámek a panství v Kuníně. Zemřela na svém zámku v Kuníně roku 1828.

* **PhDr. Jaroslav Zezulčík**

Román mapuje mládí „Otce národa“, zakladatele moderního českého dějepisectví

Najdete ho na tisícikoruně a nevyhnete se mu ani v hodinách českého jazyka či dějepisu. Nová kniha Hany Whitton **František Palacký: Aristokrat českého ducha však muže s přezdívkou „Otec národa“** představuje jako obyčejného člověka, kterému se nevyhýbaly ani rány osudu.

Františka Palackého si nejspíš pamatujete ze školy především z portrétů, na nichž je vyobrazen jako vážný a přísný pán. Zakladatel moderního českého dějepisectví přesto žil svým způsobem obyčejným osobním životem. Právě na něj se zaměřuje nová kniha spisovatelky, která není v oblasti románových zpracování životů slavných historických osobností žádným nováčkem.

K postavám českých dějin, jimž se mimo jiné věnovala, se vedle aktuálního Františka Palackého řadí například **Zdislava z Lemberka, Eliška Přemyslovna** nebo panovníci **Karel IV.** či **Rudolf II.** Kniha o Františkovi Palackém nás čtivou formou provází závěrečným obdobím jeho studií a počátky jeho profesního života. Dozvídáme se tak o tom, co pozdějšího legendárního dějepisce formovalo. Zároveň

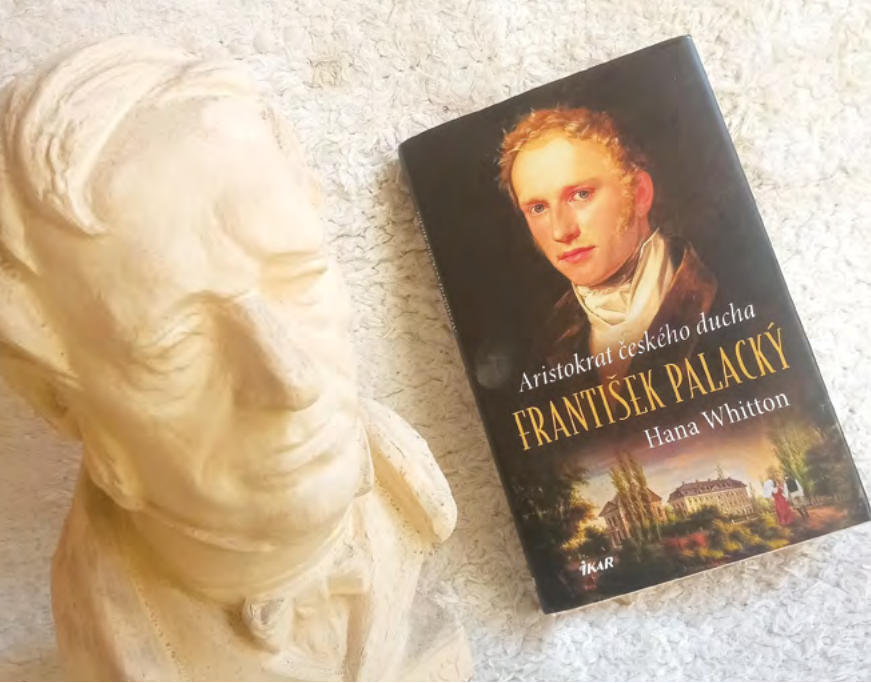
V době jejich seznámení byla sice již vdaná a téměř o dvacet let starší, byla to však právě ona, jež mladého a nadaného Palackého nasměrovala tam, kam se následně jeho aktivity ubíraly. (Od původního záměru jeho rodičů, aby se stal evangelickým učitelem a knězem). Zároveň však jejich vztah čelil mnoha útrapám. Nejen že šlo o společensky velmi citlivé téma (ostatně, podobně jako dnes), ale ani Palackého rodina tento vztah nevnímala zjevně úplně pozitivně.

Hana Whitton v knize působí jako vypravěčka, jež často velmi sugestivně líčí pocity nejen Palackého, ale i ostatních postav. Důraz přitom klade na zásadní situace, které rozhodují o osudu hlavní postavy. Nejde tedy jen o banální popis děje, který často bývá spíše slovní vata. Román není nijak výrazně strhující, ovšem to mu rozhodně neubírá na atraktivitě. Své vyprávění spisovatelka uzavírá svatbou Palackého s o deset let mladší **Terezií** rozenou **Měchurovou**, dcerou bohatého advokáta a velkostatkáře **Jana Měchury**. Není bez zajímavosti, že jejich dcera Marie se později provdala za **Františka Ladislava Riegera**, Palackého blízkého spolupracovníka, který ho posléze zastoupil v čele Národní strany. Ovšem jejich příběh již není součástí této knihy.

* **Robert Žďárský**

František Palacký – Aristokrat českého ducha
Hana Whitton
Ikar, 2024

Hodnocení: 85 % * * * * *

Hana Whitton (narozena Parkánová, poté provdaná Krubnerová), česká překladatelka, redaktorka a spisovatelka má na svém kontě již celou řadu knih s historickou tematikou.

se autorka věnuje i čtenářsky atraktivnímu období jeho milostného života, především jeho setkání s uherskou šlechticnou paní **Annou (Ninou) Zerdahelyi** rozenou Balogh, se kterou navázal platonický vztah.

Galerie Valchařská uvede výstavu fotografky Dity Pepe

Jediná brněnská galerie, která se zaměřuje výhradně na fotografii, oslaví letos v říjnu deset let od svého vzniku. K příležitosti výročí se vtipně vrací k první výstavě autorky Dity Pepe, kterou před lety zahájila svou činnost.

Výstavou Dity Pepe a křtem její knihy *Self-portraits* se před deseti lety Galerie Valchařská otevírala. Dita touto výstavou a knihou zúročila mnoho let práce na svém patrně nejznámějším souboru. Od té doby se její tvorba výrazně posunula, fotografii například propojuje se sociologií a psychologií, zajímá se o terapeutickou rovinu tvorby. Výmluvné jsou již jen názvy knih, na nichž se za poslední roky podílela: *Slečny*, *Měj ráda sama sebe*, *Intimita* nebo *Hranice lásky*. Výstava *Nejen fotografie* v Galerii Valchařská představí ještě jinou a dosud nepublikovanou část jejího díla, totiž snímky rodiny. „Hrdinkami“ těchto fotografií jsou především dvě dnes již dospělé dcery Ida a Ela, ale také

manžel, maminka a kamarádi. Mnohé ze snímků vznikly bezděčně, mnohé ale s notnou dávkou inscenace, protože Dita své nejbližší začleňuje do fotografií od samého počátku. Právě ona často neznatelná hranice mezi hraným a přirozeným vytváří v těchto dílech zvláštní napětí...

* **Lukáš Bártl**, kurátor výstavy

Vernisáž výstavy se koná v pátek 18. října 2024 v 18 hodin. Výstava potrvá do 31. ledna 2025.

Galerie Valchařská, Tiskárna Helbich, Valchařská 36, 614 00
www.galerievalcharska.cz

GALERIE VALCHAŘSKÁ

Zlatý Jakub Flek: A teď chci domácí titul!

Nechybělo mnoho, aby jméno hokejisty Jakuba Fleka (31) dnes nikomu nic neříkalo. Stávající elitní útočník brněnské Komety a národního týmu se sice postavil na brusle už ve třech letech, ale v sedmnácti je zase hodil do kouta s tím, že v hokeji stejně nikdy nic pořádného nedokáže. Dokázal! Po předloňském bronzu si tak letos jeden z nejrychlejších útočníků starého kontinentu pověsil na krk zlatou medaili.

Jak to bylo s vaším přerušením kariéry v sedmnácti letech?

V Plzni se v dorostu rozdělovalo mužstvo na silnější áčko a slabší béčko. Zatímco ostatní si nějakými zápasy v áčku prošli, já šanci nedostal. Byl jsem už tehdy menšího vzrůstu (dnes 172 cm – pozn. red.), takže mi tvrdili, že by mě v áčku zabili. Byly tam i jiné věci, ale nechci vyťahovat kostlivce ze skříně. Dost mi tím ale hokej otrávil. Když jsme měli postoupit do juniorky, tak nás několik poslali hrát do Třemošné. Na prvním tréninku bylo asi osm kluků, takže jsem si řekl, že to nemá budoucnost.

Co následovalo?

Hrál jsem florbal, který mě zpočátku hrozně chytl. Navíc jsem začal v té době růst, silnit a rozvíjet svoji pozdější rychlost. Jenže mi hokej časem chyběl. A tak jsem se v osmnácti letech vrátil na led. Trénoval jsem nejdříve s amatérskými nadšenci. Následně jsem nastupoval za Mariánské Lázně v krajském přeboru. Odtud jsem zamířil přes Klatovy, Sokolov a Jihlavu do Karlových Varů.

Kdyby vám někdo v sedmnácti řekl, že jednou získáte na mistrovství světa zlato, co byste si pomyslel?

Že je to blázen. Když jsem se v Mariánkách vracel k hokeji, tak jsem počítal s tím, že budu chodit normálně do práce a hokej si už zahrají s chlapy jen tak pro zábavu.

Po bronzu na mistrovství světa 2021 v Rize jste dostal nabídky ze zahraničí. Proč to neklaplo?

Nejdříve přišlo lano z ruského Vladivostoku, rok poté ze švýcarského Klotenu. Ve smlouvě ve Varech jsem ale neměl klauzuli

o případném možném přestupu. Letos se po šampionátu Kloten ozval znovu, ale nedohodli jsme se na podmínkách. Zájem byl i ze Švédska a Finska. Ale vzhledem k finančním podmínkám mi odchod nedával smysl.

Po skončení smlouvy v Karlových Varech přišla nabídka nejen z Komety, ale i ze Sparty. Co rozhodlo ve prospěch Brna?

Cítil jsem, že bych mohl v Kometě dostat více prostoru. Nerozhodovaly peníze, ty jsou v takhle velkých klubech podobné. Sparta se ovšem ozvala znovu, když mi v Kometě končila smlouva. V Brně se mně i rodině ale líbí, už jsme si tady zvykli.

S trenérem reprezentace Kari Jalonenem jste získali bronz, s Radimem Rulíkem zlato. Jaký je mezi oběma trenéry rozdíl?

Jde o diametrálně odlišné lidi. Jalonen je skvělý trenér. Chtěl z nás mít jednu velkou rodinu. Jako Fin prosazoval tamní systém postavený na defenzivě. Neříkám, že by nám to nesedělo, ale český hokej je nastavený na trochu něco jiného. Rulík po nás naopak požadoval, abychom hráli brutálně agresivní styl. A to nám sedlo. Oproti Jalonenovi je to daleko tvrdší a přísnější trenér, což bylo znát už v přípravě. Chodili jsme na led v pětatřiceti lidech, sedmi lajnách. Říkal jsem si, že tak se ani nezpotíme. Nakonec jsem z ledu lezl pomalu po čtyřech. Testoval tak hráče, kdo

co vydrží, kdo bude mentálně odolný. A nakonec se nás sešla i nejlepší parta hráčů, co jsem kdy v národáku zažil. Na trénincích byla legrace, v zápase jsme věřili jeden druhému.

Za zlato jste získali slušnou finanční prémii. Na vámi vysněné Ferrari 488 to sice nebylo, ale na vyhlédnutý Nissan GT-R by to už byl slušný základ...

To ano, ale nakonec se naskytly jiné investiční příležitosti. Navíc se ve Varech poohlížím po nějaké stavební parcele. Ale radost jsem si udělal, když jsem si pořídil vůz Audi RS5.

Do čeho investujete?

Do nemovitostí. Ve Varech mám tři byty. První jsem koupil na hypotéku v pětadvaceti letech, kdy jsem bral měsíčně šedesát tisíc korun hrubého. Jinak jsem investoval ještě do zlata, kryptoměny a drahých kamenů – tanzanitu.

Máte světové zlato, co další cíl?

Chtěl bych zvednout nad hlavu pohár určený vítězi domácí extraligy. Kádr se sice hodně obměnil, ale z jeho doplnění mám dobrý pocit. Měl bych v útoku nastupovat s Lukášem Čingelem, Tomášem Rachůnkem a v obraně s Janem Ščotkou a Brandonem Davidsonem.

Jak se na sezonu připravujete vy osobně?

Po světovém šampionátu jsem byl s rodinou dvakrát u moře, na Mallorce. První dovolená byla ryze odpočinková. Během druhé jsem si už chodil zaběhat, do posilovny a využíval workoutové hřiště. V létě mám schválenou individuální přípravu, takže pobýváme ve Varech. Jen jsem se kvůli náročnému programu nedostal do klece, což mě mrzelo. V létě se totiž každoročně kondičně připravuji s kluky z MMA.

**Petr Podroužek,
foto: autor a archiv Jakub Flek*

Jakub Flek (*1992) s hokejem začal v Mariánských Lázních. V Plzni vystudoval sportovní gymnázium. Devět sezón strávil v dresu Karlových Varů, v roce 2022 přestoupil do Brna. S partnerkou Zorou Polívkovou má ročního syna Nikolase. Má zálibu v módě, především v botách a hodinkách. Rád si užívá rychlou jízdu v autě.

Střední 61, 602 00 Brno ★ hotel@hotelavanti.cz ★ tel.: 541 510 111 ★ www.hotelavanti.cz

- ★ 99 pokojů až pro 250 hostů
- ★ konferenční sály až pro 400 osob
- ★ střešní wellness pro ubytované zdarma
- ★ moderní fitness centrum a bowling bar
- ★ parkování zdarma pro hotelové hosty

Tomáš Macek přibližuje zásadní příběhy z uplynulých deseti let všech tří Grand Tours

Nejslavnějšímu etapovému cyklistickému závodu planety, Tour de France, v posledních pěti letech dominují především výkony Tadeje Pogačara a Jonase Vingegaarda. I když letos se Poga postaral o senzaci i na Giru. Ovšem podobně, jako není jenom Tour de France, jsou i další závodníci za jejichž úsilím, úspěchy ale i nezdary se stojí za to ohlédnout. A právě pro zájemce o vrcholovou cyklistiku je tu nová kniha sportovního redaktora Tomáše Macka *Nové příběhy Staré dámy*.

Připomenout si díky ní můžete například **Petera Sagana**, který, ač „přespolní“, je českým fanouškům přece jen asi nejbližší. Jeho účast na *Tour de France* v letech 2012–2023, kdy se stal sedminásobným vítězem i re-

Přibral si i zbývající dva z nejvyšší kategorie Grand Tour, které se přece jen poněkud ztrácejí ve stínu slavnějšího sourozence. Jde o druhý nejstarší závod *Giro d'Italia* a *La Vuelta* – *Vuelta a España*, nejmladší z trojice.

Autor velmi sugestivně líčí vybrané, zajímavé a často nečekané zvraty z průběhů těchto tří velkých závodů, čímž čtenářům poměrně plasticky nejen vykresluje obraz jejich výjimečnosti, ale zároveň připomíná to, co sami jednoduše mohli zapomenout. Neklade přitom pouze důraz na fyzickou náročnost závodů, ale i na důležitější náročnost psychickou. Jezdci se na závody dlouho a důkladně připravují, navíc často daleko od svých rodin, a to nejen ty největší hvězdy. Jistě, euforie z vítězství dokáže leccos vynahradit, ale co když se závodníci musí vyrovnávat s hromadícím se neúspěchem, únavou, zklamáním z prohry, případného odstoupení nebo dokonce s bolestivým zraněním? Tím, že nejde výhradně o „Žlutý závod“, je autorovo vyprávění o to více nabitě emocemi, k potěšení čtenářů. A to navzdory tomu, že by si bohatě vystačil i se samotnou *Tour de France*.

* Robert Žďárský

kordmanem bodovací soutěže, sice byla pro jeho tým tak nějak „povinná“, ovšem s každým dalším ročníkem závodu, kterého se Sagan už neúčastní, začíná se jeho jméno postupně vytrácet. Kniha *Nové příběhy Staré dámy* volně navazuje na autorův předchozí titul *Příběhy Staré dámy* z roku 2017, jenž byl monografickým ohlédnutím za stovkou ročníků *Tour de France*. Tentokrát autor shrnuje poslední dekádu, ovšem nikoli jen tohoto závodu.

Oproti předchozí knize jde tedy o dílo současnému čtenáři výrazně bližší. Nejen díky tomu, že před sto lety vypadaly tyto etapové závody v silniční cyklistice přece jen trochu jinak (běžně se například závodilo na šotolinových cestách, bez převodů nebo špičkové týmové podpory), ale hlavně proto, že jména současných závodníků jsou dnešním generacím přece jen trochu známější, snad až na nesmrtelného **Eddyho Merckxe**.

Nové příběhy Staré dámy
Tomáš Macek
Prostor, 2024

Hodnocení: 90 % * * * * *

Zabezpečte své auto v zimě před kunami i jinými škůdci

V zimě se pod kapotami aut často schovávají kuny a další škůdci, kteří mohou poškozovat kabely a nutit tak majitele k drahým opravám. Elektronický odháněč škůdců od společnosti **FORMAT 1** nabízí spolehlivé řešení, jak těmto problémům předejít.

Zimní období představuje pro motoristy nejen výzvy v podobě sněhu a ledu, ale také nečekané návštěvníky – kuny, myši a další škůdce, kteří hledají teplo pod kapotou našich aut. Tito malí vetřelci mohou poškodit kabeláž a další části auta. Škody mohou být nejen nepříjemné, ale i finančně náročné na opravu. Jak se těmto problémům vyhnout?

Řešením je elektronický odháněč škůdců od firmy **FORMAT 1** z Křenovic u Slavkova u Brna, která má více než 30 let zkušeností. Odháněč funguje na principu vysokofrekvenčních zvuků, které jsou pro člověka neslyšitelné, ale efektivně odrazují škůdce od pobytu v motorovém prostoru. Přístroj se snadno instaluje, připojuje se přímo k akumulátoru vozidla a má

minimální spotřebu energie, takže nehrozí vybití baterie.

Elektronický odháněč se automaticky aktivuje po vypnutí motoru a chrání vaše vozidlo po celou dobu stání. Nemusíte se obávat, že by rušil jiné elektronické přístroje v autě, jako je rádio nebo navigace. S tímto spolehlivým řešením můžete strávit zimu v klidu, bez starostí o to, co by mohli škůdci napáchat. Poříďte si elektronický odháněč od **FORMAT 1** a zajistíte si klidnou zimu bez starostí. Více informací na www.format1.cz.

* PR

FORMAT 1 spol. s r.o.
Křenovice u Slavkova u Brna
www.format1.cz

Vánoce & zdravý životní styl Filmy a zábava

KULTINO* 4/2024
listopad 2024 – únor 2025

- * tématické články, rozhovory a recenze
- * tipy na vánoční dárky
- * doporučení ke zdravému životnímu stylu
- * filmové tipy a recenze

Uzávěrka
říjen 2024

Datum vydání
listopad 2024

Procestujte tisíce let lidských dějin

Výpravy do minulosti jsou deskovou hrou, která umožňuje jednomu až čtyřem hráčům zúčastnit se významných událostí historie. Během jediného výletu lze závodit v Olympii, poslouchat Abrahama Lincolna u Gettysburgu nebo se vydat k moři s Mahátmou Gándhím. Vaše neobyčejné výpravy budou plné taktizování i prosté snahy nashromáždit co nejvíce bodů.

Pravidla Výprav do minulosti zní mnohem složitěji, než jak se ukážou při samotném hraní. Základem je sbírání karet dějinných milníků. Kromě ilustrace obsahují letopočet dané události a žetony, jež s ní získáte. Pět druhů žetonů – čtyři základní a jeden univerzální – pokládáte na jeden ze čtyřadvaceti itinerářů, abyste jej co nejlépe zaplnili a získali body. Zároveň podle délky řady svých karet obdržíte další bodíky na konci hry. Avšak ve chvíli, kdy sáhnete po události, jež se odehrála před poslední, kterou jste použili, musíte řadu ukončit a začít nanovo.

Na své výpravy máte tři dny (kola) a v každém dvanáct hodin. Právě hodiny jsou skvělým nástrojem pro taktizování. Fungují jako platidlo a zároveň určují, kdo je na řadě. Na desce v podobě ciferníku posouváte při placení žeton své barvy a hraje ten, kdo je nejbližší začátku. Můžete si tak třeba koupit levnější kartu, abyste vzápětí hráli znovu, či se posunout dál s tím, že snad

bude nabídka příznivější, až na vás přijde řada. Navíc lze použít krystaly, jež potřebný čas zkracují.

Veškeré propriety – herní desky, karty, plastové i dřevěné žetony – jsou velmi pěkně zpracované. Osobně mě zaujala pryžová deska sloužící k nabízení karet a počítačové balíčky (jiný pro každé kolo) je zcela jedinečných a kromě libivé ilustrace, ceny v hodinách a odměny nabízejí na rubu stručné informace o milníku, který představují. Moc se toho nedozvíte, ale při hraní stejně nemáte čas ani mozkovou kapacitu na přemítání o dějinách.

Součástí Výprav do minulosti je i šikovný, byť trochu zdlouhavý mód pro jednoho hráče. V něm hrajete zároveň za protivníka, jenž má jasně daná pravidla postupu, a můžete si výzvu upravit díky čtyřem různým obtížnostem.

Základní hru lze ozvláštnit „časovými viry“, které přidávají do každého kola novou mož-

nost a ještě více hraní variují. I bez nich je však každá partie jiná. Třeba tím, že v jednom kole využijete ani ne polovinu karet a odměny nezáleží jen na kartě samotné, ale i na políčku na desce, z něhož je berete.

Výpravy do minulosti potěší soutěživé hráče i milovníky dějin a přestože mohou zpočátku vypadat složité, snadno si je osvojíte a hraní vám půjde svižně od ruky. Krásný design dohromady s šikovnými pravidly z nich dělá jednu z nejzajímavějších her, která v poslední době na českém trhu vyšla.

* Radovan Kolbaba

Výpravy do minulosti
Rok vydání: 2024
Počet hráčů: 1-4
Věk: 10+
Herní doba: 30-60 minut (obvykle kratší)
Blackfire CZ

Hodnocení: 83 % * * * * *

KROUŽKY NÁS BAVÍ!

- 900 kroužků na 12 místech v Brně a okolí
- pro děti, dospělé i seniory
- začínáme od 23. září 2024

luzanky.cz

LUŽANKY
Středisko volného času

TAURUS CLUB

PRO VAŠI ŠTIHLou LINII.
CHCETE OVLÁDAT SEBE OBRANU A BOJOVÁ UMĚNÍ? U NÁS NALEZNETE VŠE.

Akce 1 lekce ZDARMA
Více informací najdete na www.taurusclub.cz

Co u nás najdete?

- Martial art & fitness.
- Příjemnou atmosféru a přátelský kolektiv.
- Důraz na zdraví a správné provedení techniky.
- Tréninkové lekce osobní i skupinové.

Bar Vám nabídne řadu produktů.

Co s námi dokážete?

- Zaměřujeme se na posilování celého těla.
- Redukci váhy a celkové zvýšení flexibility.
- Jsme profesionální, věnujeme se bojovým uměním, sportům a sebeobraně.

Naučte se bránit, získáte sebejistotu.

Kontakt

Cejl 494/25, 60200 Brno
Tel.: +420 774 596 584
info@taurusclub.cz
www.taurusclub.cz

TAURUS CLUB

INFINIT MAXIMUS

DARUJTE RELAXACI

12 DRUHŮ SAUN • TERMÁLNÍ BAZÉNY
WELLNESS POBYTY • MASÁŽE • PRIVÁTNÍ KOUPELE

www.infinيتدarky.cz

1000 MILES ADVENTURE NA VLASTNÍ KŮŽI

30. září 2024 • 19:00 • Café Práh (Ve Vaňkovce 1, Brno)

Radek Dawid Holík a Pavlos Gurutidis

Vstupné 250 Kč

1000 MILES
ADVENTURE
by **jan kopka**

Jihlava

25. 10. - 11. 18. 2024
Jihlava

28. Mezinárodní festival dokumentárních filmů

International documentary
Film Festival Jihlava